

Tətbiqi proqramlar paketləri fənnindən testlər.

1. Problem-orientasiyalı sistemlərin yaradılmasında məqsəd –
  - A)) tətbiqi məsələlərin həlli texnologiyası mərhələlərini avtomatlaşdırmaq yolu ilə kompüterini bu və ya digər tətbiq sahələrinin mütəxəssislərinə yaxınlaşdırmaqdır.
  - B) tətbiqi məsələlərin həlli texnologiyasının mərhələlərinin sayını minimuma endirməkdir.
  - C) tətbiqi məsələlərin həlli texnologiyası mərhələlərini avtomatlaşdırmaq yolu ilə kompüterin daha çox istifadə olunmasına şərait yaratmaqdır.
  - D) tətbiqi məsələlərin həlli texnologiyası mərhələlərini avtomatlaşdırmaq yolu ilə kompüterlərin proqram təminatının tərkibini daha da zənginləşdirməkdir.
  - E) tətbiqi məsələlərin həlli texnologiyası mərhələlərini avtomatlaşdırmaq yolu ilə kompüterlərin humanitar sahələrdə də tətbiqinə imkan yaratmaqdır.

2. “Avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemləri” əslində necə adlandırılmalı idi ?
  - A)) idarəetməni təmin edən avtomatlaşdırılmış sistemlər;
  - B) idarəetməni təmin edən avtomatlaşdırılmış insan-maşın sistemləri;
  - C) idarəetməni təmin edən avtomatik sistemlər;
  - D) idarəetməni təmin edən kompüter sistemləri;
  - E) avtomatlaşdırılmış insan-maşın kompleksi.

3. Avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərinin çatışmayan cəhətlərindən biri də -
  - A)) idarə olunan obyektlərin keçmiş vəziyyətini əks etdirən, əsasən, ucot funksiyalarını reallaşdırırdı, onun inkişaf perspektivlərini qiymətləndirməyə imkan vermirdi, başqa sözlə, idarəetmədə lazım olan dinamizmi təmin etmirdi;
  - B) idarə olunan obyektlərin keçmiş vəziyyətini əks etdirən, əsasən, ucot funksiyalarını reallaşdırırdı;
  - C) idarə olunan obyektlərin inkişaf perspektivlərini qiymətləndirməyə imkan vermirdi ;
  - D) məsələlərin həlli prosesini xeyli ləngitməklə yüksək məhsuldarlıq əldə etməyə imkan yaratmırdı;
  - E) Məsələlərin həlli prosesi çoxmərhələlə olduğundan bu sistemləri yaradarkən sistemin özünün də bir neçə altsistemdən ibarət olmasını təmin etmək lazım gəlirdi.

4. Avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərinin çatışmayan cəhətlərindən biri də -
  - A)) mərkəzi EHM ilə istifadəçinin avtomatlaşdırılmış iş yeri arasında inkişaf etmiş kommunikasiya vasitələri yox idi, EHM yalnız paket rejimində işləyirdi, dialoqun səviyyəsi çox aşağı olduğundan statistik hesabatların nəticələrini yüksək keyfiyyətə analiz etmək mümkün deyildi;

- B) idarə olunan obyektlərin keçmiş vəziyyətini əks etdirən, əsasən, ucot funksiyalarını reallaşdırırdı;
- C) idarə olunan obyektlərin inkişaf perspektivlərini qiymətləndirməyə imkan vermirdi ;
- D) məsələlərin həlli prosesini xeyli ləngitməklə yüksək məhsuldarlıq əldə etməyə imkan yaratmırdı;
- E) Məsələlərin həlli prosesi çoxmərhlələ olduğundan bu sistemləri yaradarkən sistemin özünün də bir neçə altsistemdən ibarət olmasını təmin etmək lazım gəlirdi.
5. Avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərinin çatışmayan cəhətlərindən biri də -
- A)) aşağı səviyyələrdə, başqa sözlə, verilənlərin toplanması vasitələrinin olmadığı bir vaxtda daxil olan informasiyaların həddindən artıq olması səbəbindən informasiya axınlarının əmələ gəldiyi yerlərdə AİS-lərin səmərəliliyi çox aşağı idi.
- B) idarə olunan obyektlərin keçmiş vəziyyətini əks etdirən, əsasən, ucot funksiyalarını reallaşdırırdı;
- C) idarə olunan obyektlərin inkişaf perspektivlərini qiymətləndirməyə imkan vermirdi ;
- D) məsələlərin həlli prosesini xeyli ləngitməklə yüksək məhsuldarlıq əldə etməyə imkan yaratmırdı;
- E) Məsələlərin həlli prosesi çoxmərhlələ olduğundan bu sistemləri yaradarkən sistemin özünün də bir neçə altsistemdən ibarət olmasını təmin etmək lazım gəlirdi.
6. Obyektin (sistemin yaxud prosesin) tətbiqi modeli necə qurulur ?
- A)) mütəxəssislər tərəfindən uyğun tətbiq sahəsi haqqındakı biliklər əsasında;
- B) məsələni həll edən proqramçının bilikləri əsasında;
- C) uyğun riyazi düstur tapılmaqla;
- D) mütəxəssislə proqramçının birgə işi nəticəsində;
- E) mütəxəssisin müşahidəsi zamanı gördüyü modellər əsasında.
7. Obyektin (sistemin yaxud prosesin) riyazi modeli nəyə əsasən qurulur ?
- A)) obyektin tətbiqi modelinə əsasən;
- B) obyektin xassələri nəzərə alınmaqla qurulur;
- C) obyektin strukturu nəzərə alınmaqla qurulur;
- D) obyektin tamlığı nəzərə alınmaqla qurulur;
- E) obyektin dekompozisiyası (alrsistemlərə bölünə bilməsi) nəzərə alınmaqla qurulur;
8. Riyazi modellər və məsələlər proqram obyektlərinə çevrilərkən əsasən nələr nəzərə alınmalıdır ?
- A)) riyazi model və məsələlərin riyazi xüsusiyyətləri, həm də hesablama riyaziyyatının və sistem proqramlaşdırmasının imkanları;
- B) hesablama riyaziyyatının imkanları, proqramlaşdırma dilləri;

- C) əməliyyat sistemlərinin imkanları, proqramlaşdırma dilləri;
D) sistem proqramlaşdırmasının imkanları, riyazi modelin xüsusiyyətləri;
E) əməliyyat sistemlərinin imkanları, riyazi modelin xüsusiyyətləri;
9. İdarəetmənin informasiya texnologiyası informasiyaların işlənməsinin və istifadə olunmasının çox mühüm hansı mərhələlərini reallaşdırmalıdır ?
- A)) uçot, analiz, qərarların qəbul edilməsi;
B) faktların toplanması, sintezi, işlənməsi;
C) faktların toplanması, kompüterdə işlənməsi;
D) faktların toplanması, analizi, sintezi;
E) uçot, analiz, kompüterdə emal.
10. Riyazi modellər və məsələlər proqram obyektlərinə çevrilərkən əsasən hansı işçi dillərdən istifadə olunur ?
- A)) yüksək səviyyəli proqramlaşdırma dilləri, verilənlərin şərh dilləri, verilənlərin manipulyasiyası dilləri, tapşırıqların idarə olunması dili;
B) yüksək səviyyəli proqramlaşdırma dilləri, verilənlərin şərh dilləri, tapşırıqların idarə olunması dili;
C) yüksək səviyyəli proqramlaşdırma dilləri, verilənlərin şərh dilləri, verilənlərin manipulyasiyası dilləri;
D) verilənlərin manipulyasiyası dilləri, verilənlərin şərh dilləri, tapşırıqların idarə olunması dili;
E) yüksək səviyyəli proqramlaşdırma dilləri, COBOL, FORTRAN, QB dilləri.
11. Avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərində “sistem” anlayışı idarəetmənin hansı həlledici ünsürünü nəzərə almırdı ?
- A)) istifadəçini ;
B) sifarişçini;
C) sistemin administratorunu;
D) sistem proqramçısını;
E) rəhbərliyi.
12. Avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərinin inkişafı hansı funksiyani yerinə yetirən işçilərin sayının artmasına səbəb olmuşdu ?
- A)) uçot funksiyalarını yerinə yetirən işçilərin;
B) idarəetmə funksiyalarını yerinə yetirən işçilərin;
C) analiz funksiyalarını yerinə yetirən işçilərin;
D) qərar qəbul etmə funksiyalarını yerinə yetirən işçilərin;
E) sintez funksiyalarını yerinə yetirən işçilərin.
13. Uçot funksiyasını yerinə yetirən işçilər idarəetmə orqanlarında çalışanların hansı hissəsini təşkil edirdilər ?
- A)) altıda birini;
B) ikidə birini;
C) beşdə birini;
D) üçdə birini;

E) 48 faizini.

14. Avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərinin inkişaf etdirilməsi sahəsində bir sıra yeni ideyalar və metodlar nə vaxtdan tətbiq olunmağa başladı ?
- A) 1970-ci illərdən başlayaraq;
  - B) 1960-cı illərdən başlayaraq;
  - C) 1980-ci illərdən başlayaraq;
  - D) 1990-cı illərdən başlayaraq;
  - E) 2000-ci illərdən başlayaraq;
15. Bu və ya digər tətbiq sahəsində işləyən riyaziyyatçı hansı əsas keyfiyyətə malik olmalıdır ?
- A) uyğun tətbiq sahəsini bilməlidir;
  - B) proqramlaşdırma dillərini bilməlidir;
  - C) əməliyyat sistemləri ilə işləməyi bacarmalıdır;
  - D) mütləq PASCAL dilini bilməlidir;
  - E) riyaziyyatı yaxşı bilməsi kifayətdir.
16. Tətbiqi modeldən riyazi modelə keçərkən tətbiqi nöqtəyi nəzərdən sadə görünərək buraxılan faktorlar tətbiq sahəsi haqqında biliklərdən istifadə etməyin sistem tərəfindən necə bərpa olunur ?
- A) bərpa oluna bilmir;
  - B) istifadəçinin köməyi ilə bərpa olunur;
  - C) bunun üçün xüsusi altsistem yaradılır;
  - D) sadə şəkildə bərpa olunur;
  - E) bərpa etməyə ehtiyac yoxdur.
17. Tətbiqi problemlərin həlli üçün tətbiq olunan dörd mərhələli texnologiyanın əsas çatışmayan cəhəti –
- A) problemin qoyuluşundan onun EHM-də həllinə qədər keçən müddət və yüksək ixtisaslı mütəxəssislərin əmək sərfinin kifayət qədər böyük olmasıdır.
  - B) problemin qoyuluşundan onun EHM-də həllinə qədər keçən müddətin böyük olmasıdır;
  - C) yüksək ixtisaslı mütəxəssislərin əmək sərfinin kifayət qədər böyük olmasıdır;
  - D) məsələlərin həllinin təqribi alınmasıdır;
  - E) məsələlərin həlli nəticələrinin əksər hallarda istifadəçini qane etməməsi idi.
18. Problem-oriyentasiyalı sistemlərin yaradılması nəyə əsaslanmışdır ?
- A) sistem proqramlaşdırmasının XX əsrin 60-70-ci illərindəki prosedur dillər üçün dil prosessorlarının qurulması sahəsindəki nailiyyətlərə əsaslanmışdır.
  - B) sistem proqramlaşdırmasının XX əsrin 60-70-ci illərindəki əməliyyat sistemlərinin qurulması sahəsindəki nailiyyətlərə əsaslanmışdır.
  - C) sistem proqramlaşdırmasının XX əsrin 60-70-ci illərindəki kompilyatorların qurulması sahəsindəki nailiyyətlərə əsaslanmışdır.

D) sistem proqramlaşdırmasının XX əsrin 60-70-ci illərindəki interpretatorların qurulması sahəsindəki nailiyyətlərə əsaslanmışdır.

E)) sistem proqramlaşdırmasının XX əsrin 60-70-ci illərindəki proqram örtüklərinin və utilitlərin qurulması sahəsindəki nailiyyətlərə əsaslanmışdır.

19. Problem-orientasiyalı sistemlərdə “İnformasiya xidməti altsistemi” adlı komponent varmı ?

A)) əksəriyyətində var;

B) var;

C) yoxdur;

D) az bir hissəsində var;

E) üçdə birində var.

19. Problem-orientasiyalı sistemlərin əsas inkişaf istiqamətləri:

A)) avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri, tətbiqi proqramlar paketləri, informasiya-axtarış sistemləri, ekspert sistemlər;

B) avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemləri, tətbiqi proqramlar paketləri, informasiya-axtarış sistemləri, ekspert sistemlər;

C) avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri, tətbiqi proqramlar paketləri, informasiya-axtarış sistemləri, ekspert-öyrədən sistemlər sistemlər;

D) avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri, ofislərdə işlənən proqramlar paketləri, informasiya axtarış sistemləri, ekspert sistemlər;

E) avtomatik informasiya sistemləri, tətbiqi proqramlar paketləri, informasiya axtarış sistemləri, ekspert sistemlər;

20. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin inkişafında neçə nəsli bir-birindən fərqləndirirlər:

A)) iki;

B) üç;

C) dörd;

D) beş;

E) altı.

21. Birinci nəsil avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri nəyə əsaslanaraq yaradılırdı ?

A)) avtonom fayllara;

B) ardıcıl fayllara;

C) indeks-ardıcıl fayllara;

D) birbaşa fayllara;

E) altproqramlara.

22. Birinci nəsil avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin tərkibi hansı hissələrdən ibarət idi ?

A)) avtonom fayllar toplusu, faylları emal edən tətbiqi proqramlar;

B) avtonom fayllar toplusu, servis proqramlar, idarəedici proqram;

C) idarəedici proqram, kompilyator, planlaşdırıcı;

- D) avtonom fayllar toplusu, idarəedici proqram, planlaşdırıcı;
E) planlaşdırıcı, kompilyator, addımlı interpretator.
23. Birinci nəsil avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin ən mühüm çatışmayan cəhəti nədir ?
A) informasiya “artıqlığı” mövcud idi;
B) informasiya “çatışmamazlığı” mövcud idi;
C) informasiyalar xarici yaddaşa saxlanılırdı;
D) informasiyalar operativ yaddaşa saxlanılırdı;
E) fayllar birgə emal edilirdi.
24. İkinci nəsil avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri nələrdən ibarət idi?
A) verilənlər bankları;
B) verilənlər bazası;
C) fayllar toplusu;
D) verilənlər bazasının idarə olunması sistemləri;
E) verilənlər toplusu, idarəedici proqram.
25. İkinci nəsil avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin əsas üstünlükləri.
A) Bu sistemlərdə verilənlər artıq yüksək dərəcədə inteqrasiya olunmuş və onların avtomatlaşdırılmış idarə olunması həyata keçirilmişdir.
B) Bu sistemlərdə verilənlərin avtomatlaşdırılmış idarə olunması həyata keçirilmişdir.
C) Bu sistemlərdə verilənlər artıq yüksək dərəcədə inteqrasiya olunmuş və planlaşdırıcı daxil edilmişdir;
D) Bu sistemlərdə verilənlər artıq yüksək dərəcədə inteqrasiya olunmuş və kompilyator daxil edilmişdir;
E) Bu sistemlərdə verilənlərin avtomatlaşdırılmış idarə olunması həyata keçirilmiş və semantik model təşkil olunmuşdur.
26. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərində “informasiya” anlayışı necə müəyyən olunur ?
A) faktiki verilənlər haqqında biliklər və onlar arasındakı qarşılıqlı əlaqələr toplusu kimi;
B) faydalı məlumatlar toplusu kimi;
C) müstəqil fayllar toplusu kimi;
D) faydalı məlumatlar və onlar arasındakı qarşılıqlı əlaqələr toplusu kimi;
E) müstəqil fayllar və onlar arasındakı qarşılıqlı əlaqələr toplusu kimi;
27. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərində informasiya mənbəyi -
A) insanlar və ölçü cihazları;
B) insanlar və computer;
C) ölçü cihazları;
D) insanlar;
E) electron cihazlar.

28. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinə daxil edilən, həm də istifadəçiyə verilən informasiyalar necə təqdim olunurlar ?
- A)) sənəd şəklində;
  - B) fayllar toplusu şəklində;
  - C) verilənlər toplusu şəklində;
  - D) qrafik şəklində;
  - E) cədvəl şəklində.
29. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin istifadəçisi -
- A)) insanlardır;
  - B) digər problem-orientasiyalı sistemlərdir;
  - C) insanlar və digər problem-orientasiyalı sistemlərdir;
  - D) hesab-məntiq sistemləridir;
  - E) informasiya axtarış sistemləridir.
30. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin istifadəçilərini neçə kateqoriyaya bölmək olar ?
- A)) üç;
  - B) iki;
  - C) dörd;
  - D) beş;
  - E) altı.
31. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərində sistemin administratorları nəyə cavabdehdir ?
- A)) sistemin istismarına;
  - B) sistemin proqram təminatının genişləndirilməsinə;
  - C) sistemin altsistemlərə bölünməsinə;
  - D) sistemin işə salınmasına;
  - E) sistemin təzələnməsinə.
32. Avtomatlaşdırılmış informasiya sisteminin işinin əsas mərhələləri hansılardır ?
- A)) daxil olan sorğuların interpretasiyası, onlarda göstərilən əməliyyatların yerinə yetirilməsi, məlumatların və sənədlərin istifadəçiyə verilmək üçün hazırlanması;
  - B) daxil olan sorğuların analizi, sintezi, emal olunması;
  - C) daxil olan sorğuların interpretasiyası, məlumatların və sənədlərin çıxışa, yəni istifadəçiyə verilmək üçün hazırlanması;
  - D) daxil olan sorğuların analizi, sintezi, emal olunması, istifadəçiyə verilmək üçün hazırlanması;
  - E) daxil olan sorğuların analizi, sintezi, istifadəçiyə verilmək üçün hazırlanması;
33. Avtomatlaşdırılmış informasiya sisteminin işinin əsas mərhələlərindən biri də -
- A)) sistemə daxil olan sorğuların interpretasiyasıdır;

- B) verilənlərin kompilyasiyasıdır;
  - C) Verilənlərin interpretasiyasıdır;
  - D) sistemin istifadəçisinə texniki cəhətdən kömək göstərməkdir;
  - E) sistemə daxil olan sorğuların analizi və sintezidir.
34. Avtomatlaşdırılmış informasiya sisteminin işinin əsas mərhələlərindən biri də -
- A)) sistemə daxil olan sorğularda göstərilən əməliyyatların yerinə yetirilməsidir;
  - B) verilənlərin kompilyasiyasıdır;
  - C) Verilənlərin interpretasiyasıdır;
  - D) sistemin istifadəçisinə texniki cəhətdən kömək göstərməkdir;
  - E) sistemə daxil olan sorğuların analizi və sintezidir.
35. Avtomatlaşdırılmış informasiya sisteminin işinin əsas mərhələlərindən biri də -
- A)) məlumatların və sənədlərin istifadəçiyə verilmək üçün hazırlanmasıdır;
  - B) verilənlərin kompilyasiyasıdır;
  - C) Verilənlərin interpretasiyasıdır;
  - D) sistemin istifadəçisinə texniki cəhətdən kömək göstərməkdir;
  - E) sistemə daxil olan sorğuların analizi və sintezidir.
36. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərində “son istifadəçi” dedikdə kilər nəzərdə tutulur ?
- A)) özünə zəruri olan verilənləri almaq üçün sistemə müraciət edən istifadəçilər;
  - B) proqramlaşdırmanı bilən ixtiyari istifadəçi;
  - C) PASCAL dilini bilən istifadəçilər;
  - D) COBOL dilini bilən istifadəçilər;
  - E) FORTRAN dilini bilən istifadəçilər;
37. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərində “sorğu” anlayışı necə müəyyən olunur ?
- A)) sistemin girişinə daxil olan, verilənlərin axtarılması şərtini özündə əks etdirən və tapılmış verilənlərlə sonradan nə etmək lazım olduğunu göstərən formallaşdırılmış məlumatdır;
  - B) axtarılan verilənlərlə sonradan nə etmək lazım olduğunu göstərən formallaşdırılmış məlumatdır;
  - C) tapılmış verilənlərlə sonradan nə etmək lazım olduğunu göstərən formallaşdırılmış məlumatdır;
  - D) sistemin girişinə daxil olan, verilənlərin axtarılması şərtini özündə əks etdirən məlumatdır;
  - E) sistemin girişinə daxil olan ixtiyari formallaşdırılmış məlumatdır.
38. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərində son istifadəçi proqramlaşdırmağı bacarmalıdır mı ?
- A)) son istifadəçi proqramlaşdırmanı bilən, yaxud bilməyən şəxs ola bilər;
  - B) son istifadəçi mütləq proqramlaşdırmanı bilən şəxs olmalıdır;
  - C) son istifadəçi PASCAL dilində proqramlaşdırmağı bilməlidir;

- D) son istifadəçi COBOL dilində proqramlaşdırmağı bilməlidir;
E) son istifadəçinin Visual BASIC dilini bilməsi kifayətdir.
39. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin bu və ya digər sahələrdə istifadə olunması neçə üsulla həyata keçirilə bilər:
A)) iki;
B) üç;
C) dörd;
D) yeganə bir üsul vardır;
E) üsulların sayı dəqiq deyil.
40. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin bu və ya digər sahələrdə istifadə olunması üsullarından biri -
A)) avtonom şəkildə, heç bir sistemin tərkibinə daxil olmadan fəaliyyət göstərir və ayrıca istifadə olunur;
B) sistemin administratorunun göstərişləri ilə fəaliyyət göstərir və ayrıca istifadə olunur;
C) son istifadəçinin istəyinə uyğun olaraq fəaliyyət göstərir və ayrıca istifadə olunur;
D) tətbiqi proqramçının istəyinə uyğun olaraq fəaliyyət göstərir və ayrıca istifadə olunur;
E) sistemin administratorunun və tətbiqi proqramçının göstərişləri ilə fəaliyyət göstərir və ayrıca istifadə olunur;
41. Aviabiletlərin, dəmir yolu biletlərinin satışında istifadə olunan "SIRENA" sistemi -
A)) informasiya-axtarış sistemidir;
B) hesab-məntiq sistemidir;
C) ekspert sistemdir;
D) ekspert-öyrədən sistemdir;
E) tətbiqi proqramlar paketidir.
42. Aviabiletlərin, dəmir yolu biletlərinin satışında istifadə olunan "EKSPRESS" sistemi -
A)) informasiya-axtarış sistemidir;
B) hesab-məntiq sistemidir;
C) ekspert sistemdir;
D) ekspert-öyrədən sistemdir;
E) tətbiqi proqramlar paketidir.
43. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin bu və ya digər sahələrdə istifadə olunması üsullarından biri -
A)) digər bir sistemin tərkibində istifadə olunur;
B) sistemin administratorunun göstərişləri ilə fəaliyyət göstərir və ayrıca istifadə olunur;

- C) son istifadəçinin istəyinə uyğun olaraq fəaliyyət göstərir və ayrıca istifadə olunur;
- D) tətbiqi proqramçının istəyinə uyğun olaraq fəaliyyət göstərir və ayrıca istifadə olunur;
- E) sistemin administratorunun və tətbiqi proqramçının göstərişləri ilə fəaliyyət göstərir və ayrıca istifadə olunur;
44. Problem-orientasiyalı sistemlərin əsas inkişaf istiqamətlərindən biri də -
- A)) avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləridir;
- B) translyator quran sistemlərdir;
- C) instrumental proqramlaşdırma sistemləridir;
- D) tətbiqi proqramlar paketlərinin generatorlarıdır;
- E) avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemidir.
45. Problem-orientasiyalı sistemlərin əsas inkişaf istiqamətlərindən biri də -
- A)) informasiya-axtəriş sistemləridir;
- B) translyator quran sistemlərdir;
- C) instrumental proqramlaşdırma sistemləridir;
- D) tətbiqi proqramlar paketlərinin generatorlarıdır;
- E) avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemidir.
46. Problem-orientasiyalı sistemlərin əsas inkişaf istiqamətlərindən biri də -
- A)) ekspert sistemləridir;
- B) translyator quran sistemlərdir;
- C) instrumental proqramlaşdırma sistemləridir;
- D) tətbiqi proqramlar paketlərinin generatorlarıdır;
- E) avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemidir.
47. Problem-orientasiyalı sistemlərin əsas inkişaf istiqamətlərindən biri də -
- A)) tətbiqi proqramlar paketləridir;
- B) translyator quran sistemlərdir;
- C) instrumental proqramlaşdırma sistemləridir;
- D) tətbiqi proqramlar paketlərinin generatorlarıdır;
- E) avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemidir.
48. Tətbiqi proqramlar paketləri yarandıqları ilk mərhələdə hansı şəkildə idilər ?
- A)) sadə quruluşlu proqramlar kitabxanası şəklində;
- B) sadə fayllar toplusu şəklində;
- C) sadə altkataloqlar toplusu şəklində;
- D) sadə kataloqlar toplusu şəklində;
- E) sadə altproqramlar şəklində.
49. Tətbiqi proqramlar paketinin proqramlarının uyğunluğu necə təmin olunurdu ?
- A)) bir məqsədlə istifadə olunan verilənlər eyni təsvir formasına malik idilər;
- B) bir məqsədlə istifadə olunan verilənlər bir faylda saxlanılırdılar;

- C) bir məqsədlə istifadə olunan verilənlər toplusu şəklində saxlanılırdılar;
  - D) bir məqsədlə istifadə olunan verilənlər müxtəlif fayllarda saxlanılırdılar;
  - E) bir məqsədlə istifadə olunan verilənlər müxtəlif təsvir formasına malik idilər.
50. Tətbiqi proqramlar paketlərinin yarandıqları ilk mərhələdə paketin modullarının adları harada saxlanılırdı ?
- A)) kataloqda;
  - B) faylda;
  - C) kitabxanada;
  - D) diskdə;
  - E) altkataloqda.
51. Tətbiqi proqramlar paketləri yarandıqları ilk mərhələdə paketin idarəedici proqramı necə tərtib olunurdu ?
- A)) əllə yazılırdı;
  - B) avtomatik generasiya olunurdu;
  - C) idarəedici proqram lazım deyildi;
  - D) idarəedici proqramın funksiyasını kompilyator icra edirdi;
  - E) idarəedici proqramın funksiyasını interpretator icra edirdi.
52. Tətbiqi proqramlar paketlərinin inkişafında növbəti mərhələ -
- A)) paketə yeganə icraedici proqram daxil etməklə proqram modullarının çağırılması və birləşdirilməsinin avtomatlaşdırılması hesab olunur;
  - B) paketə yeganə icraedici proqram daxil etməklə proqram modullarının sayının maksimuma çatdırılması hesab olunur;
  - C) paketə yeganə icraedici proqram daxil etməklə proqram modullarının sayının minimuma endirilməsi hesab olunur;
  - D) paketə yeganə icraedici proqram daxil etməklə proqram modullarının kompilyasiyasının avtomatlaşdırılması hesab olunur;
  - E) paketə yeganə icraedici proqram daxil etməklə proqram modullarının interpretasiyasının avtomatlaşdırılması hesab olunur.
53. Tətbiqi proqramlar paketinə idarəedici proqram daxil edildikdən sonra daha hansı komponent meydana gəldi ?
- A)) verilənlər toplusu;
  - B) tətbiq sahəsinin modeli;
  - C) translyator;
  - D) planlaşdırıcı;
  - E) kompilyator.
54. Tətbiqi proqramlar paketlərinin inkişafında növbəti nəaliyyətlərdən biri -
- A)) özü proqram generasiya edən tətbiqi proqram paketlərin meydana gəlməsi;
  - B) kompilyator tipli tətbiqi proqram paketlərin meydana gəlməsi;
  - C) interpretator tipli tətbiqi proqram paketlərin meydana gəlməsi;
  - D) addımlı kompilyator tipli tətbiqi proqram paketlərin meydana gəlməsi;

- E) planlaşdırıcısı olan tətbiqi proqram paketlərin meydana gəlməsi.
55. Özü proqram generasiya edən tətbiqi proqram paketlərinin əsas funksiyalarından biri -
- A)) modullar arasında əlaqə yaratmaqdır;
  - B) proqramı kompilyasiya etməkdir;
  - C) proqramı interpretasiya etməkdir;
  - D) modulları operativ yaddaşa yükləməkdir;
  - E) modulları xarici yaddaşa yükləməkdir.
56. Özü proqram generasiya edən tətbiqi proqram paketlərinin əsas funksiyalarından biri -
- A)) qoyulmuş məsələnin həlli üçün hansı proqram modullarının zəruri olduğunu müəyyən etməkdir;
  - B) proqramı kompilyasiya etməkdir;
  - C) proqramı interpretasiya etməkdir;
  - D) modulları operativ yaddaşa yükləməkdir;
  - E) modulları xarici yaddaşa yükləməkdir.
57. Özü proqram generasiya edən tətbiqi proqram paketlərinin meydana gəlməsinin əsas səbəbi nə idi ?
- A)) qoyulmuş məsələni tətbiq sahəsinin anlayışları ilə problem-orientasiyalı dildə şərh etmək zərurəti idi;
  - B) qoyulmuş məsələni tətbiq sahəsinin anlayışları ilə UTOPIST dilində şərh etmək zərurəti idi;
  - C) qoyulmuş məsələni tətbiq sahəsinin anlayışları ilə COBOL dilində şərh etmək zərurəti idi;
  - D) qoyulmuş məsələni tətbiq sahəsinin anlayışları ilə PASCAL dilində şərh etmək zərurəti idi;
  - E) qoyulmuş məsələni tətbiq sahəsinin anlayışları ilə FORTRAN dildə şərh etmək zərurəti idi.
58. Özü proqram generasiya edən tətbiqi proqram paketlərində məsələnin həlli proqramı necə tərtib olunur ?
- A)) məsələnin şərhinə əsasən avtomatik generasiya olunur;
  - B) məsələnin şərhinə əsasən əllə tərtib olunur;
  - C) məsələnin şərhinə əsasən translyator vasitəsi ilə yaradılır;
  - D) məsələnin şərhinə əsasən kompilyator vasitəsi ilə yaradılır;
  - E) məsələnin şərhinə əsasən interpretator vasitəsi ilə yaradılır.
59. Özü proqram generasiya edən tətbiqi proqram paketlərində idarəedici proqramın əsas funksiyalarından biri -
- A)) giriş dilinin translyatoru rolunu oynayır;
  - B) proqramların adlarını kataloqa yazır;
  - C) faylların ardıcıl təşkilini həyata keçirir;

- D) faylların birbaşa təşkilini həyata keçirir;
E) faylların indeks-ardıcıl təşkilini həyata keçirir.
60. Özü proqram generasiya edən tətbiqi proqram paketlərində semantik modeldə nə saxlanılır ?
- A)) məsələnin həlli üçün modulların tətbiq oluna bilməsi informasiyası;
B) məsələlərin həlli proqramları;
C) məsələlərin həlli zamanı istifadə olunan verilənlər;
D) məsələnin həlli zamanı istifadə olunan düsturlar;
E) məsələnin həlli zamanı istifadə olunan altproqramlar.
61. Tətbiqi proqramlar paketində həll olunan məsələ haqqında yeni bilikləri semantik model və verilənlər şəklində yadda saxlayan idarəedici proqram necə adlanır ?
- A)) məsələ həlledicisi;
B) planlaşdırıcı;
C) kompilyator;
D) interpretator;
E) addımlı kompilyator.
62. Tətbiqi proqramlar paketi -
- A)) bir-birilə uyuşan olan, idarəedici proqramın idarəsi altında işləyən və müəyyən sinif məsələlərin həlli üçün təyin olunmuş proqramlar toplusudur;
B) müəyyən bir tətbiq sahəsindən məsələləri həll etmək üçün tərtib olunmuş tətbiqi proqramlar toplusudur;
C) müəyyən bir tətbiq sahəsindən məsələləri həll etmək üçün tərtib olunmuş proqramlardan ibarət fayldır;
D) müəyyən bir tətbiq sahəsindən məsələləri həll etmək üçün əməliyyat sisteminə əlavə olunmuş proqramdır;
E) müəyyən sinif məsələlərin həlli üçün təyin olunmuş proqramlar kompleksidir.
63. Tətbiqi proqramlar paketi -
- A)) müəyyən sinif məsələlərin həlli üçün təyin olunmuş proqramlar toplusunun EHM-in yaddaşında saxlanılmasının təşkili formasıdır;
B) müəyyən bir tətbiq sahəsindən məsələləri həll etmək üçün tərtib olunmuş tətbiqi proqramlar toplusudur;
C) müəyyən bir tətbiq sahəsindən məsələləri həll etmək üçün tərtib olunmuş proqramlardan ibarət fayldır;
D) müəyyən bir tətbiq sahəsindən məsələləri həll etmək üçün əməliyyat sisteminə əlavə olunmuş proqramdır;
E) müəyyən sinif məsələlərin həlli üçün təyin olunmuş proqramlar kompleksidir.
64. Tətbiqi proqramlar paketlərindən istifadə edərkən «məsələnin sərhi» hansı şəkildə verilməlidir ?
- A)) proqram yaxud «məsələnin şərtləri siyahısı» şəklində;
B) proqram modulu şəklində;

- C) fayllar toplusu şəklində;
  - D) “məsələnin şərtləri siyahısı” şəklində;
  - E) semantik model şəklində.
65. Tətbiqi proqramlar paketi ilə həll olunacaq məsələ hansı dildə şərh olunur ?
- A) tətbiqi proqramlar paketinin giriş dilində;
  - B) Pascal dilində;
  - C) Assembler dilində;
  - D) tətbiqi proqramlar paketi yaradan sistemin dilində;
  - E) Cobol dilində.
66. Tətbiqi proqramlar paketi neçə hissədən ibarət hesab olunur ?
- A) iki;
  - B) üç;
  - C) dörd;
  - D) bir;
  - E) on bir.
67. Tətbiqi proqramlar paketinin əsas hissələrindən biri belə adlanır.
- A) funksional hissə;
  - B) problem hissə;
  - C) əsas hissə;
  - D) semantik hissə;
  - E) konstruktiv hissə.
68. Tətbiqi proqramlar paketinin əsas hissələrindən biri belə adlanır.
- A) sistem hissə;
  - B) problem hissə;
  - C) əsas hissə;
  - D) semantik hissə;
  - E) konstruktiv hissə.
69. Tətbiqi proqramlar paketinin əsas hissələrindən biri belə adlanır.
- A) idarəedici proqram;
  - B) problem hissə;
  - C) əsas hissə;
  - D) semantik hissə;
  - E) konstruktiv hissə.
70. Tətbiqi proqramlar paketinin əsas hissələrindən biri belə adlanır.
- A) təşkilədiçi proqram;
  - B) problem hissə;
  - C) əsas hissə;
  - D) semantik hissə;
  - E) konstruktiv hissə.

71. Tətbiqi proqramlar paketinin əsas hissələrindən biri belə adlanır.
- A)) monitor;
  - B) problem hissə;
  - C) əsas hissə;
  - D) semantik hissə;
  - E) konstruktiv hissə.
72. Tətbiqi proqramlar paketinin əsas hissələrindən biri belə adlanır.
- A)) supervizor;
  - B) problem hissə;
  - C) əsas hissə;
  - D) semantik hissə;
  - E) konstruktiv hissə.
73. Tətbiqi proqramlar paketinin əsas hissələrindən biri belə adlanır.
- A)) dispetçer;
  - B) problem hissə;
  - C) əsas hissə;
  - D) semantik hissə;
  - E) konstruktiv hissə.
74. Tətbiqi proqramlar paketinin funksional hissəsi əsasən nələrdən asılıdır ?
- A)) tətbiq sahəsindən və həll olunan məsələlərdən;
  - B) tətbiq sahəsindən və modullardan;
  - C) həll olunan məsələlərdən və semantik modeldən;
  - D) modullardan və semantik modeldən;
  - E) semantik yaddaşdan və semantik modeldən.
75. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının yerinə yetirdiyi funksiyalardan biri
- A)) əməliyyat sistemi ilə əlaqə yaradaraq paketin bütün işini idarə edir;
  - B) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketi operativ yaddaşa yükləyir;
  - C) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketi xarici yaddaşa yükləyir;
  - D) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketin modulları arasında əlaqə yaradır;
  - E) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketin verilənlərini çeşidləyir;
76. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının yerinə yetirdiyi funksiyalardan biri
- A)) paketin giriş dilində şərh olunmuş məsələni qəbul edir və onu sistemin daxili dilinə çevirir;
  - B) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketi operativ yaddaşa yükləyir;
  - C) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketi xarici yaddaşa yükləyir;
  - D) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketin modulları arasında əlaqə yaradır;

- E) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketin verilənlərini çeşidləyir;
77. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının yerinə yetirdiyi funksiyalardan biri
- A)) məsələni həll etmək üçün yerinə yetiriləcək modullar ardıcılığını müəyyən edir;
  - B) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketi operativ yaddaşa yükləyir;
  - C) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketi xarici yaddaşa yükləyir;
  - D) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketin modulları arasında əlaqə yaradır;
  - E) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketin verilənlərini çeşidləyir;
78. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının yerinə yetirdiyi funksiyalardan biri
- A)) modulları birləşdirərək məsələnin həlli proqramını təşkil edir;
  - B) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketi operativ yaddaşa yükləyir;
  - C) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketi xarici yaddaşa yükləyir;
  - D) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketin modulları arasında əlaqə yaradır;
  - E) əməliyyat sisteminin köməyi ilə paketin verilənlərini çeşidləyir;
79. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının əsas komponentlərindən biri -
- A)) giriş dilinin translyatoru;
  - B) giriş dilinin kompilyatoru;
  - C) giriş dilinin interpretatoru;
  - D) giriş dilinin addımlı kompilyatoru;
  - E) giriş dilinin preprocessoru.
80. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının əsas komponentlərindən biri -
- A)) planlaşdırıcı;
  - B) giriş dilinin kompilyatoru;
  - C) giriş dilinin interpretatoru;
  - D) giriş dilinin addımlı kompilyatoru;
  - E) giriş dilinin preprocessoru.
81. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının əsas komponentlərindən biri -
- A)) kompilyator;
  - B) giriş dilinin kompilyatoru;
  - C) giriş dilinin interpretatoru;
  - D) addımlı kompilyator;
  - E) preprocessor.
82. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının əsas komponentlərindən biri -

- A)) işçi proqram;
- B) giriş dilinin kompilyatoru;
- C) giriş dilinin interpretatoru;
- D) addımlı kompilyator;
- E) preprocessor.

83. Tətbiqi proqramlar paketinin əsas komponentlərindən biri -

- A)) tətbiq sahəsinin modeli;
- B) giriş dilinin kompilyatoru;
- C) semantik model;
- D) addımlı kompilyator;
- E) preprocessor.

84. Tətbiqi proqramlar paketinin əsas komponentlərindən biri -

- A)) funksional modullar;
- B) yardımçı modullar;
- C) giriş dilinin interpretatoru;
- D) əsas modullar;
- E) müvəqqəti modullar.

85. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının əsas komponentlərindən biri -

- A)) məsələnin paketin giriş dilində şərh;
- B) giriş dilinin kompilyatoru;
- C) semantik model;
- D) addımlı kompilyator;
- E) preprocessor.

86. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının əsas komponentlərindən biri -

- A)) interpretator;
- B) giriş dilinin kompilyatoru;
- C) semantik model;
- D) addımlı kompilyator;
- E) preprocessor.

87. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının əsas komponentlərindən biri -

- A)) məsələnin paketin daxili dilində şərh;
- B) giriş dilinin kompilyatoru;
- C) semantik model;
- D) addımlı kompilyator;
- E) preprocessor.

88. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının əsas komponentlərindən biri -
- A)) məsələnin həlli alqoritmi;
  - B) giriş dilinin kompilyatoru;
  - C) semantik model;
  - D) addımlı kompilyator;
  - E) preprocessor.
89. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının əsas komponentlərindən biri -
- A)) ilkin verilənlər;
  - B) giriş dilinin kompilyatoru;
  - C) semantik model;
  - D) addımlı kompilyator;
  - E) preprocessor.
90. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının əsas komponentlərindən biri -
- A)) paketin işinin nəticəsi;
  - B) giriş dilinin kompilyatoru;
  - C) semantik model;
  - D) addımlı kompilyator;
  - E) preprocessor.
91. Tətbiqi proqramlar paketin giriş dilində «yazılmış» məsələ hansı proqramın köməyi ilə paketin daxili dilinə çevrilir ?
- A)) translyatorun;
  - B) kompilyatorun;
  - C) interpretatorun;
  - D) addımlı kompilyatorun;
  - E) preprocessorun.
92. Tətbiqi proqramlar paketin giriş dilində «yazılmış» məsələ hansı proqrama çevrilir ?
- A)) paketin daxili dilinə;
  - B) pascal proqrama;
  - C) assembler dilinə;
  - D) problem-orientasiyalı dilə;
  - E) universal proqramlaşdırma dilinə.
93. Tətbiqi proqramlar paketin giriş dilində «yazılmış» məsələ translyator tərəfindən paketin daxili dilinə çevrilərkən nə mütləq nəzərə alınmalıdır ?
- A)) paketin tətbiq sahəsinin modelindəki anlayışların semantikasını;
  - B) paketin tətbiq sahəsinin elementləri;
  - C) paketin tətbiq sahəsinin elementləri arasındakı münasibətlər.

- D) paketin tətbiq sahəsinin modelindəki anlayışların sintaksisi;
E) paketin tətbiq sahəsinin ölçüləri və elementlərinin sayı.
94. Tətbiqi proqramlar paketində məsələnin həlli prosesində modulların yerinə yetmə ardıcılığını hansı proqram müəyyən edir ?
A) planlaşdırıcı;
B) hesablayıcı;
C) kompilyator;
D) interpretator;
E) addımlı kompilyator.
95. Tətbiqi proqramlar paketində planlaşdırıcı modulların yerinə yetirilmə ardıcılığını müəyyən edərkən hansı informasiyadan istifadə edir ?
A) məsələnin paketin daxili dilindəki sərhdən;
B) tətbiq sahəsinin anlayışlarından;
C) məsələnin qoyuluşundakı göstərişlərdən;
D) ilkin verilənlərin şərhindən;
E) ardıcılığı planlaşdırıcı müəyyən etmir.
96. Tətbiqi proqramlar paketində planlaşdırıcının işinin nəticəsi -
A) daxili dildə məsələnin həlli alqoritmi;
B) işçi proqram;
C) modulların birləşməsi;
D) verilənlərin daxil edilməsi;
E) verilənlərin modullarla birləşməsi.
97. Tətbiqi proqramlar paketində məsələnin həlli proqramı hansı komponent tərəfindən tərtib olunur ?
A) kompilyator;
B) planlaşdırıcı;
C) hesablayıcı;
D) interpretator;
E) addımlı kompilyator.
98. Tətbiqi proqramlar paketində kompilyator məsələnin həlli proqramını nəyə əsasən tərtib edir ?
A) məsələnin həlli alqoritminə əsasən;
B) məsələnin şərhinə əsasən;
C) semantik modelə əsasən ;
D) tətbiq sahəsinin modelinə əsasən;
E) işçi proqrama əsasən.
99. Tətbiqi proqramlar paketində kompilyatorun işinin nəticəsi -
A) işçi proqram;
B) məsələnin həlli alqoritmi;

- C) məsələnin daxili dildəki təsviri;
  - D) aralıq proqram;
  - E) ilkin verilənləri daxil edilməsi.
100. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) addımlı kompilyator
  - B) giriş dilinin translyatoru
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) işçi proqram
101. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) addımlı interpretator
  - B) giriş dilinin translyatoru
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) işçi proqram
102. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) preprocessor
  - B) giriş dilinin translyatoru
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) işçi proqram
103. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) hesablayıcı
  - B) giriş dilinin translyatoru
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) işçi proqram
104. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) modullar kitabxanası
  - B) giriş dilinin translyatoru
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) işçi proqram
105. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) fayllar toplusu
  - B) giriş dilinin translyatoru
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) işçi proqram

106. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) aralıq modullar
  - B) giriş dilinin translyatoru
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) işçi proqram
107. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) əmr dilinin prosessoru
  - B) giriş dilinin translyatoru
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) işçi proqram
108. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) indeksləşdirici
  - B) giriş dilinin translyatoru
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) işçi proqram
109. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) modulun axtarış obrazı
  - B) giriş dilinin translyatoru
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) işçi proqram
110. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) axtarış massivi
  - B) giriş dilinin translyatoru
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) işçi proqram
111. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) paketin istifadəçisi
  - B) giriş dilinin translyatoru
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) işçi proqram
112. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) paketin yaradıcısı
  - B) giriş dilinin translyatoru

- C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) işçi proqram
113. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) biliklərin əldə olunması altsistemi
  - B) giriş dilinin translyatoru
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) işçi proqram
114. Tətbiqi proqramlar paketinin belə komponenti yoxdur.
- A)) elanlar lövhəsi
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) funksional modullar
115. Tətbiqi proqramlar paketinin belə komponenti yoxdur.
- A)) nəticə məşını
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) funksional modullar
116. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) istifadəçi interfeysi
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) kompilyator
117. Tətbiqi proqramlar paketinin belə komponenti yoxdur.
- A)) izahlar altsistemi
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) funksional modullar
118. Tətbiqi proqramlar paketinin belə komponenti yoxdur.
- A)) işçi yaddaş
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) funksional modullar

119. Tətbiqi proqramlar paketinin belə komponenti yoxdur.
- A)) nəticələrin təkmilləşdirilməsi altsistemi
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) funksional modullar
120. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) biliklərin "təmizlənməsi" altsistemi
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) kompilyator
121. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) fraqmentlər toplusu
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) kompilyator
122. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A)) altkataloq
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) kompilyator
123. Tətbiqi proqramlar paketinin belə komponenti yoxdur.
- A)) işçi yaddaş
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) tətbiq sahəsinin modeli
124. Tətbiqi proqramlar paketinin belə komponenti yoxdur.
- A)) modulların mikrosurətləri
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) tətbiq sahəsinin modeli
125. Tətbiqi proqramlar paketinin belə komponenti yoxdur.
- A)) generator
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh

- C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) tətbiq sahəsinin modeli
126. Tətbiqi proqramlar paketinin belə komponenti yoxdur.
- A) əlaqə redaktoru
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) tətbiq sahəsinin modeli
127. Tətbiqi proqramlar paketinin belə komponenti yoxdur.
- A) assembler
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) tətbiq sahəsinin modeli
128. Tətbiqi proqramlar paketinin belə komponenti yoxdur.
- A) idarəedici modullar
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) funksional modullar
  - E) tətbiq sahəsinin modeli
129. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə komponenti yoxdur.
- A) proqramın modeli
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) kompilyator
130. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə tipi var -
- A) kompilyasiya tipli;
  - B) fayl tipli;
  - C) kataloq tipli;
  - D) arxivləşdirilə bilən;
  - E) cədvəl tipli.
131. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəedici proqramının belə tipi var -
- A) interpretasiya tipli;
  - B) fayl tipli;
  - C) kataloq tipli;
  - D) arxivləşdirilə bilən;
  - E) cədvəl tipli.

132. Tətbiqi proqramlar paketinin interpretasiya tipli idarəediciləşdirici proqramının iş prinsipi -
- A) alqoritmə əsasən uyğun modulları çağırır və yerinə yetirir;
  - B) alqoritmə əsasən uyğun modulları çağırır və onları birləşdirir;
  - C) alqoritmə əsasən uyğun modulları çağırır və onlara ilkin verilənləri qoşur;
  - D) alqoritmə əsasən uyğun modulları çağırır;
  - E) alqoritmə əsasən uyğun modulları yerinə yetirir.
133. Tətbiqi proqramlar paketinin idarəediciləşdirici proqramında planlaşdırıcı komponenti iştirak etməyə bilərmə ?
- A) iştirak etməyə bilər;
  - B) iştirak etməyə bilməz;
  - C) iştirak etməyə bilər, əgər tətbiqi proqramlar paketi kompilyasiya tiplidirsə;
  - D) iştirak etməyə bilər, əgər tətbiqi proqramlar paketi interpretasiya tiplidirsə;
  - E) iştirak etməyə bilər, əgər tətbiqi proqramlar paketi mürəkkəb tiplidirsə.
134. İdarəediciləşdirici proqramında planlaşdırıcı iştirak etməyən tətbiqi proqramlar paketi necə işləyir ?
- A) tətbiqi proqramlar paketinin giriş dilində yerinə yetiriləcək modullara birbaşa göstəriş olur;
  - B) tətbiqi proqramlar paketi adı qaydada işləyir;
  - C) tətbiqi proqramlar paketinin planlaşdırıcısı modullar ardıcılığını müəyyən edir;
  - D) tətbiqi proqramlar paketinin kompilyatoru işçi proqram generasiya edir;
  - E) tətbiqi proqramlar paketinin yalnız sistem hissəsi fəaliyyət göstərir;
135. Kompilyasiya tipli tətbiqi proqramlar paketlərinin əsas üstün cəhəti nədir ?
- A) onların köməyi ilə yüksək keyfiyyətli böyük proqramlar almaq, yadda saxlamaq və məsələlərin həlli üçün dəfələrlə istifadə etmək mümkündür;
  - B) onların köməyi ilə ixtiyari tətbiq sahəsindən olan məsələləri həll etmək mümkündür;
  - C) onların köməyi ilə iqtisadiyyat sahəsindən olan məsələləri daha keyfiyyətlə həll etmək mümkündür;
  - D) onların köməyi ilə yüksək keyfiyyətli böyük proqramlar almaq və mühasibat uçotu, statistika sahələrindən olan məsələləri həll etmək mümkündür;
  - E) onların köməyi ilə yüksək keyfiyyətli böyük proqramlar almaq, yadda saxlamaq və hesablama riyaziyyatı məsələlərini həll etmək mümkündür.
136. İnterpretasiya tipli tətbiqi proqramlar paketlərinin əsas üstün cəhəti nədir ?
- A) onlar strukturca çox sadədirlər və asanlıqla dəyişdirilə bilərlər (uyğunlaşdırırlar);
  - B) onların köməyi ilə ixtiyari tətbiq sahəsindən olan məsələləri həll etmək mümkündür;
  - C) onların köməyi ilə iqtisadiyyat sahəsindən olan məsələləri daha keyfiyyətlə həll etmək mümkündür;

- D) onların köməyi ilə yüksək kefiyyətli böyük proqramlar almaq və mühasibat uçotu, statistika sahələrindən olan məsələləri həll etmək mümkündür;
- E) onların köməyi ilə yüksək kefiyyətli böyük proqramlar almaq, yaddaşa saxlamaq və hesablama riyaziyyatı məsələlərini həll etmək mümkündür.

137. İnformasiya-axtarış sistemlərində hər bir sənəd (kitab, məqalə) nə ilə təmin olunur ?

- A)) sənədin əsas mövzusu, yaxud predmetin xarakteristikalarını özündə əks etdirən “birka” ilə;
- B) sənədin əsas mövzusu, yaxud predmetin xarakteristikalarını özündə əks etdirən “ulduz” ilə;
- C) sənədin əsas mövzusu, yaxud predmetin xarakteristikalarını özündə əks etdirən “simvol” ilə;
- D) sənədin əsas mövzusu, yaxud predmetin xarakteristikalarını özündə əks etdirən “yarlıq” ilə;
- E) sənədin əsas mövzusu, yaxud predmetin xarakteristikalarını özündə əks etdirən “sual işarəsi” ilə;

138. İnformasiya-axtarış sistemlərində “birkaların” mətnləri necə adlanır ?

- A)) sənədin axtarış obrazı;
- B) sənədin surəti;
- C) sənədin inikası;
- D) sənədin adı;
- E) sənədin faylı.

139. İnformasiya-axtarış sistemlərində lazım olan sənədi tapmaq üçün nələrə nəzərfən keçirirlər ?

- A)) axtarış obrazlarının mətnlərini;
- B) sorğuların mətnlərini;
- C) sənədləri saxlayan faylları;
- D) sənədləri saxlayan cədvəlləri;
- E) sənədlərin tərkibini.

140. İnformasiya-axtarış sistemlərində sənədin axtarışının sürətləndirilməsi nəyin hesabına əldə olunur ?

- A)) axtarışın tamlığının və dəqiqliyinin azalması hesabına;
- B) axtarışın tamlığının və dəqiqliyinin artması hesabına;
- C) axtarışın dəqiqliyinin azalması hesabına;
- D) axtarışın tamlığının artması hesabına;
- E) axtarışın dəqiqliyinin artması hesabına.

141. İnformasiya-axtarış sistemlərində sənədlərin axtarışı kim tərəfindən yerinə yetirilir ?

- A)) informasiya xidməti işçisi tərəfindən
- B) sistemə qulluq edən operator tərəfindən

- C) elmi işçi tərəfindən
- D) sistemi yaradan proqramçı tərəfindən
- E) sənədi axtaran şəxs tərəfindən

142. İnformasiya axtarış dili dedikdə hansı dil başa düşülür ?

- A)) sənədlərin axtarış obrazlarının və informasiya tələbinin təsvir olunduğu dil
- B) yüksək səviyyəli proqramlaşdırma dili
- C) simvolik kodlaşdırma dili
- D) metod-orientasiyalı dil
- E) alqoritmik dil

143. Nə vaxt axtarılan sənəd informasiya tələbinə cavab vermiş hesab olunur ?

- A)) əgər informasiya tələbi axtarış obrazı ilə üst üstə düşürsə, yaxud informasiya tələbi təmamilə axtarış obrazına daxildirsə, yaxud da informasiya tələbi axtarış obrazının tərkib hissəsidirsə
- B) əgər informasiya tələbi axtarış obrazı ilə üst üstə düşürsə
- C) əgər informasiya tələbi təmamilə axtarış obrazına daxildirsə
- D) əgər informasiya tələbi axtarış obrazının tərkib hissəsidirsə
- E) əgər verilən cavab istifadəçini qane edirsə

144. İnformasiya-axtarış sistemlərində verilmə kriteriyası nədir ?

- A)) eyni bir İAD-də təsvir olunmuş sənədin axtarış obrazı ilə informasiya tələbinin uyğunluğunun zəruri və kafilik dərəcəsini müəyyən edən əlamətlər toplusu
- B) eyni bir İAD-də təsvir olunmuş sənədin axtarış obrazı ilə informasiya tələbinin uyğunluğunun zərurilik dərəcəsini müəyyən edən əlamətlər toplusu
- C) eyni bir İAD-də təsvir olunmuş sənədin axtarış obrazı ilə informasiya tələbinin uyğunluğunun kafilik dərəcəsini müəyyən edən əlamətlər toplusu
- D) eyni bir İAD-də təsvir olunmuş sənədin axtarış obrazı ilə informasiya tələbinin üst üstə düşməsi əlamətidir
- E) müxtəlif bir İAD-də təsvir olunmuş sənədin axtarış obrazı ilə informasiya tələbinin uyğunluğunun zəruri və kafilik dərəcəsini müəyyən edən əlamətlər toplusu

145. Eyni bir İAD-də təsvir olunmuş sənədin axtarış obrazı ilə informasiya tələbinin uyğunluğunun zəruri və kafilik dərəcəsini müəyyən edən əlamətlər toplusu necə adlanır ?

- A)) verilmə kriteriyası
- B) sorğu kriteriyası
- C) cavab kriteriyası
- D) əlamət kriteriyası
- E) qiymət kriteriyası

146. İnformasiya-axtarış sistemlərində informasiya axtarışı -
- A)) hər hansı bir sənədlər çoxluğundan informasiya tələbində göstərilən mövzuya (fənnə) aid olanların, yaxud istifadəçiyə lazım olan faktları, yaxud məlumatları özündə saxlayaların axtarılması prosesidir
  - B) hər hansı bir sənədlər çoxluğundan informasiya tələbində göstərilən mövzuya (fənnə) aid olanların axtarılması prosesidir
  - C) hər hansı bir sənədlər çoxluğundan istifadəçiyə lazım olan faktları özündə saxlayaların axtarılması prosesidir
  - D) hər hansı bir sənədlər çoxluğundan istifadəçiyə lazım olan məlumatları özündə saxlayaların axtarılması prosesidir
  - E) informasiya tələbində göstərilən mövzuya aid olanların, yaxud istifadəçiyə lazım olan faktları, yaxud məlumatları özündə saxlayaların axtarılması prosesidir
147. İnformasiya-axtarış sistemlərində sənəd dedikdə nə nəzərdə tutulur ?
- A)) hər hansı bir daşıyıcıda yazılmış, müəyyən məntiqi tamlığa malik və onun mənbələri, həm də yaradıcılar haqqında məlumatları saxlayan, basa düşülən mətn nəzərdə tutulur
  - B) hər hansı bir daşıyıcıda yazılmış, müəyyən məntiqi tamlığa malik mətn nəzərdə tutulur
  - C) hər hansı bir daşıyıcıda yazılmış, müəyyən məntiqi tamlığa malik basa düşülən mətn nəzərdə tutulur
  - D) hər hansı bir daşıyıcıda yazılmış, müəyyən məntiqi tamlığa malik və onun mənbələri haqqında məlumatları saxlayan, basa düşülən mətn nəzərdə tutulur
  - E) hər hansı bir daşıyıcıda yazılmış, onun mənbələri, həm də yaradıcılar haqqında məlumatları saxlayan, basa düşülən mətn nəzərdə tutulur.
148. İnformasiya-axtarış sistemlərində müəlliflik sənədnaməsi sənəd hesab olunurmu ?
- A)) bəli
  - B) xeyir
  - C) qismən
  - D) müəllifin razılığı ilə, bəli
  - E) əgər o birbaşa faylırsa
149. İnformasiya-axtarış sistemlərində patentın şərh sənəd hesab olunurmu ?
- A)) bəli
  - B) xeyir
  - C) qismən
  - D) müəllifin razılığı ilə, bəli
  - E) əgər o birbaşa faylırsa
150. İnformasiya-axtarış sistemlərində kitabın bir fəsl sənəd hesab olunurmu ?
- A)) bəli

- B) xeyir
- C) qismən
- D) əgər o ardıcıl faylıdırsa
- E) əgər o birbaşa faylıdırsa

151. İnformasiya-axtarış sistemlərində kitabdan biz abzas sənəd hesab olunurmu ?

- A)) bəli
- B) xeyir
- C) qismən
- D) əgər o ardıcıl faylıdırsa
- E) əgər o birbaşa faylıdırsa

152. İnformasiya-axtarış sistemlərində hər hansı bir məqalə sənəd hesab olunurmu ?

- A)) bəli
- B) xeyir
- C) qismən
- D) əgər o ardıcıl faylıdırsa
- E) əgər o birbaşa faylıdırsa

153. İnformasiya-axtarış sistemlərində axtarılan obyektin tipindən asılı olaraq infirmasiya axtarışının neçə növünü bir birindən fərqləndirirlər ?

- A)) iki
- B) üç
- C) dörd
- D) beş
- E) informasiya axtarışının yeqanə növü vardır

154. İnformasiya-axtarış sistemlərində infirmasiya axtarışının belə növü vardır.

- A)) sənədli
- B) indeksli
- C) birbaşa
- D) ardıcıl
- E) indeksli

155. İnformasiya-axtarış sistemlərində infirmasiya axtarışının belə növü vardır.

- A)) faktoqrafik
- B) indeks ardıcıl
- C) birbaşa
- D) ardıcıl
- E) indeksli

156. İnformasiya-axtarış sistemlərində sənədlərə əsaslanan axtarışda axtarılan obyekt -

- A)) sənədin biblioqrafik şərhı, ya sənədlərin özləri yaxud da surətləri hesab olunur

- B) sənədin biblioqrafik şərhini hesab olunur
- C) sənədlərin özləri hesab olunur
- D) sənədlərin özləri yaxud da surətləri hesab olunur
- E) sənədlərin surətləri hesab olunur

157. İnformasiya-axtarış sistemlərində faktoqrafik axtarışda axtarılan obyekt -

- A)) konkret faktların, yaxud hadisələrin şərhləri hesab olunur
- B) toplanan faktların şərhləri hesab olunur
- C) hadisələrin şərhləri hesab olunur
- D) sənədlərin özləri yaxud da surətləri hesab olunur
- E) sənədlərin surətləri hesab olunur

158. İnformasiya-axtarış sistemi -

- A)) zəruri informasiyaların saxlanması və istifadəçiyə verilməsi proseslərini həyata keçirmək üçün təyin olunmuş dil, alqoritm və texniki vasitələr kompleksidir
- B) zəruri informasiyaların saxlanması, qorunması və istifadəçiyə verilməsi proseslərini həyata keçirmək üçün təyin olunmuş alqoritm və texniki vasitələr kompleksidir
- C) zəruri informasiyaların saxlanması və istifadəçiyə verilməsi proseslərini həyata keçirmək üçün təyin olunmuş dil və texniki vasitələr kompleksidir
- D) zəruri informasiyaların saxlanması, qorunması və istifadəçiyə verilməsi proseslərini həyata keçirmək üçün təyin olunmuş alqoritmik vasitələr kompleksidir
- E) zəruri informasiyaların istifadəçiyə verilməsi proseslərini həyata keçirmək üçün təyin olunmuş dil, alqoritm və texniki vasitələr kompleksidir

159. İnformasiya-axtarış sistemlərində informasiya axtarış hansı yolla həyata keçirilir ?

- A)) avtomatik
- B) avtomatlaşdırılmış
- C) əllə
- D) yarımavtomatik
- E) yarımavtomatlaşdırılmış

160. İnformasiya-axtarış sisteminin girişinə neçə növ informasiya daxil olur ?

- A)) iki
- B) bir
- C) dörd
- D) beş
- E) üç

161. İnformasiya-axtarış sisteminin girişinə verilən informasiya hansı bənddə verilmişdir ?

- A)) hər hansı bir sinif obyektlər haqqında əldə olunmuş biliklərdə əks olunan informasiya

- B) müəyyən sinif obyektlərin xarakteristikalarını özündə əks etdirən informasiya
- C) hər hansı bir tətbiq sahəsindən olan obyektlər arasındakı əlaqələr haqqında informasiya
- D) hər hansı bir tətbiq sahəsindən olan obyektlər və bu obyektlər arasındakı əlaqələr haqqında informasiya
- E) hər hansı bir tətbiq sahəsindən olan obyektlər, onların əsas xassələri və aralarındakı əlaqələr haqqında informasiya

162. İnformasiya-axtarış sisteminin girişinə verilən informasiya hansı bənddə verilmişdir ?

- A)) informasiya-axtarış sisteminin abonentlərinin tələbini əks etdirən informasiya
- B) müəyyən sinif obyektlərin xarakteristikalarını özündə əks etdirən informasiya
- C) hər hansı bir tətbiq sahəsindən olan obyektlər arasındakı əlaqələr haqqında informasiya
- D) hər hansı bir tətbiq sahəsindən olan obyektlər və bu obyektlər arasındakı əlaqələr haqqında informasiya
- E) hər hansı bir tətbiq sahəsindən olan obyektlər, onların əsas xassələri və aralarındakı əlaqələr haqqında informasiya

163. İnformasiya-axtarış sistemlərində hər hansı bir sinif obyektlər haqqında əldə olunmuş biliklərdə əks olunan informasiya daha necə adlanır ?

- A)) axtarış massivləri
- B) axtarış cədvəlləri
- C) axtarış siyahıları
- D) axtarış faylları
- E) axtarış qovluqları

164. İnformasiya-axtarış sistemlərində informasiya-axtarış sisteminin abonentlərinin tələbini əks etdirən informasiya daha necə adlanır ?

- A)) informasiya sorguları
- B) informasiya massivləri
- C) informasiya cədvəlləri
- D) informasiya faylları
- E) informasiya siyahıları

165. İnformasiya-axtarış sisteminin girişinə verilən informasiya adətən hansı dildə daxil edilir ?

- A)) təbii dildə
- B) proqramlaşdırma dilində
- C) Pascal dilində
- D) simvolik kodlaşdırma dilində
- E) assembler dilində

166. İnformasiya-axtarış sisteminin girişinə verilən informasiya adətən təbii dildə daxil edilir. Sonra o hansı dilə translyasiya olunur ?
- A)) formallaşdırılmış informasiya-axtarış dilinə
  - B) yüksək səviyyəli proqramlaşdırma dilində
  - C) simvolik kodlaşdırma dilinə
  - D) maşının daxili dilinə
  - E) Pascal yaxud Si dilinə
167. İnformasiya-axtarış sisteminin əsas funksiyası -
- A)) sistemə daxil olan sorğulara cavab verən informasiya massivindəki elementlərin aşkar edilməsidir
  - B) sistemə daxil olan sorğulara cavab verməkdir
  - C) istifadəçinin tələblərini yerinə yetirməkdir
  - D) istifadəçinin təbii dildə daxil etdiyi sorğunu İAD-nə translyasiya etməkdir
  - E) informasiya massivindəki elementlərin çeşidlənməsidir
168. Sadə faktoqrafik informasiya-axtarış sisteminə misal -
- A)) telefon sorğu kitabı
  - B) qovluq
  - C) fayl
  - D) elektron cədvəl
  - E) verilənlər bankı
169. Sadə faktoqrafik informasiya-axtarış sisteminə misal -
- A)) ünvanlar kitabı
  - B) qovluq
  - C) fayl
  - D) elektron cədvəl
  - E) verilənlər bankı
170. Sadə faktoqrafik informasiya-axtarış sisteminə misal -
- A)) nəşrlərin kataloqu
  - B) qovluq
  - C) fayl
  - D) elektron cədvəl
  - E) verilənlər bankı
171. Sənədlərə əsaslanan və faktoqrafik informasiya-axtarış sistemləri arasındakı yeqanə fərq nədir ?
- A)) onların axtarış obyektləri müxtəlifdir
  - B) onların axtarış massivləri müxtəlifdir
  - C) onlara daxil edilən sorğuların forması müxtəlifdir
  - D) onların İAD-ləri müxtəlifdir
  - E) onların iş prinsipləri müxtəlifdir

172. Sənədlərə əsaslanan informasiya-axtarış sisteminə misal -
- A)) kitabxana kataloqu
  - B) qovluq
  - C) fayl
  - D) elektron cədvəl
  - E) verilənlər bankı
173. Sənədlərə əsaslanan informasiya-axtarış sistemində axtarış obyektı -
- A)) sənədlərdir
  - B) faktlardır
  - C) fayllardır
  - D) cədvəllərdir
  - E) qrafiklərdir
174. Faktoqrafik informasiya-axtarış sistemində axtarış obyektı -
- A)) faktlardır
  - B) sənədlərdir
  - C) fayllardır
  - D) cədvəllərdir
  - E) qrafiklərdir
175. İxtiyari faktın axtarış obyektı olması üçün o hansı formaya salınmalıdır ?
- A)) müəyyən sənəd formasına
  - B) müəyyən cədvəl formasına
  - C) müəyyən massiv formasına
  - D) müəyyən qrafik formasına
176. Hər bir sənəd informasiya-axtarış sisteminə daxil edilərkən -
- A)) indeksləşdirilir
  - B) kodlaşdırılır
  - C) tutuşdurulur
  - D) formallaşdırılır
  - E) kataloqlaşdırılır
177. İnformasiya-axtarış sistemində sənədlərin indeksləşdirilməsi neçə mərhələdə həyata keçirilir ?
- A)) iki
  - B) üç
  - C) dörd
  - D) beş
  - E) altı
178. İnformasiya-axtarış sistemində sənədlərin indeksləşdirilməsi mərhələlərindən biri belədir.

- A)) verilmiş sənədin əsas mövzusunun müəyyən olunması
- B) verilmiş sənədin xarici yaddaşa yazılması
- C) verilmiş sənədin fayla yazılması
- D) verilmiş sənədin surətinin yaddaşa saxlanması
- E) verilmiş sənədin formallaşdırılması

179. İnformasiya-axtarış sistemində sənədlərin indeksləşdirilməsi mərhələlərindən biri belədir.

- A)) əsas mövzu, yaxud predmetin baxılan informasiya-axtarış sisteminin İAD-də təsvir olunması və onun axtarış obrazı şəklində yazılması
- B) əsas mövzu, yaxud predmetin baxılan informasiya-axtarış sisteminin İAD-də təsvir olunması
- C) əsas mövzu, yaxud predmetin baxılan informasiya-axtarış sisteminin İAD-də axtarış obrazı şəklində yazılması
- D) əsas mövzu, yaxud predmetin baxılan informasiya-axtarış sisteminin İAD-də təsvir olunması və onun axtarış obrazı ilə tutuşdurulması
- E) əsas mövzu, yaxud predmetin baxılan informasiya-axtarış sisteminin İAD-də təsvir olunması və onun axtarış obrazı ilə eyni şəkllə salınması

180. İndeksləşdirmə dərinliyi necə müəyyən olunur ?

- A)) sənədin axtarış obrazında onun mərkəzi mövzusunun, yaxud predmetinin, həmçinin onunla əlaqədar mövzu və predmetlərin təsvir olunmasının ətraflılığı dərəcəsi kimi müəyyən olunur.
- B) sənədin axtarış obrazında onun mərkəzi mövzusunun, yaxud predmetinin, həmçinin onunla əlaqədar mövzu və predmetlərin təsvir olunmasının kiçildilməsi dərəcəsi kimi müəyyən olunur.
- C) sənədin axtarış obrazında onun mərkəzi mövzusunun, yaxud predmetinin, həmçinin onunla əlaqədar mövzu və predmetlərin təsvir olunmasının genişləndirilməsi dərəcəsi kimi müəyyən olunur.
- D) sənədin axtarış obrazında onun mərkəzi mövzusunun, yaxud predmetinin, həmçinin onunla əlaqədar mövzu və predmetlərin təsvir olunmasının monotonluğu dərəcəsi kimi müəyyən olunur.
- E) sənədin axtarış obrazında onun mərkəzi mövzusunun, yaxud predmetinin, həmçinin onunla əlaqədar mövzu və predmetlərin təsvir olunmasının diskretlik dərəcəsi kimi müəyyən olunur.

181. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemi neçə əsas komponentdən ibarətdir ?

- A)) dörd
- B) iki
- C) üç
- D) beş
- E) altı

182. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) tətbiq sahəsinin modeli
  - B) məntiqi semantik aparat
  - C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr
  - E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
183. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sisteminin əsas komponentlərindən biri.
- A)) məntiqi semantik aparat
  - B) tətbiq sahəsinin modeli
  - C) kompilyator
  - D) əlavə vasitələr
  - E) sistemi yaradan insanlar
184. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sisteminin əsas komponentlərindən biri.
- A)) axtarış massivləri
  - B) tətbiq sahəsinin modeli
  - C) kompilyator
  - D) əlavə vasitələr
  - E) planlaşdırıcı
185. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sisteminin əsas komponentlərindən biri.
- A)) texniki vasitələr
  - B) tətbiq sahəsinin modeli
  - C) kompilyator
  - D) əlavə vasitələr
  - E) planlaşdırıcı
186. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sisteminin əsas komponentlərindən biri.
- A)) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
  - B) tətbiq sahəsinin modeli
  - C) kompilyator
  - D) işçi proqram
  - E) planlaşdırıcı
187. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) generator
  - B) məntiqi semantik aparat

- C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr
  - E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
188. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) əlaqə redaktoru
  - B) məntiqi semantik aparat
  - C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr
  - E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
189. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) funksional modullar
  - B) məntiqi semantik aparat
  - C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr
  - E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
190. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) addımlı kompilyator
  - B) məntiqi semantik aparat
  - C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr
  - E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
191. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) sistemin daxili dildəki təsviri
  - B) məntiqi semantik aparat
  - C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr
  - E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
192. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) ilkin verilənlər
  - B) məntiqi semantik aparat
  - C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr
  - E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
193. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) məsələnin həlli alqoritmi

- B) məntiqi semantik aparat
  - C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr
  - E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
194. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) interpretator
  - B) məntiqi semantik aparat
  - C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr
  - E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
195. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) hesablayıcı
  - B) məntiqi semantik aparat
  - C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr
  - E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
196. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) əmr dilinin prosessoru
  - B) məntiqi semantik aparat
  - C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr
  - E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
197. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) giriş-çıxışın baza sistemi
  - B) məntiqi semantik aparat
  - C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr
  - E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
198. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) modullar kitabxanası
  - B) məntiqi semantik aparat
  - C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr
  - E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
199. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) elanlar lövhəsi
  - B) məntiqi semantik aparat
  - C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr

- E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
200. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sistemində belə komponent yoxdur.
- A)) proqram interfeysi
  - B) məntiqi semantik aparat
  - C) axtarış massivləri
  - D) texniki vasitələr
  - E) sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar
201. İxtiyari real fəaliyyətdə olan İnformasiya-axtarış sisteminin axtarış massivinin elementləri -
- A)) axtarış obrazları ilə təchiz olunmuş müəyyən sənədlər çoxluğu
  - B) axtarış obrazlarının sürətləri
  - C) ixtiyari sənədlər çoxluğu
  - D) indeksləşdirilmiş sənədlər çoxluğu
  - E) informasiya tələblərinin mətnləri
202. İnformasiya-axtarış sistemində sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar qrupuna kimlər aiddirlər ?
- A)) informasiya-axtarış sistemindən istifadə edənlər
  - B) sistem proqramçıları
  - C) iqtisadçılar
  - D) riyaziyyatçılar
  - E) təqaüdçülər
203. İnformasiya-axtarış sistemində sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar qrupuna kimlər aiddirlər ?
- A)) sənədləri və informasiya sorğularını indeksləşdirənlər
  - B) sistem proqramçıları
  - C) iqtisadçılar
  - D) riyaziyyatçılar
  - E) təqaüdçülər
204. İnformasiya-axtarış sistemində sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar qrupuna kimlər aiddirlər ?
- A)) informasiya-axtarış sistemindən istifadə edənlər
  - B) sistem proqramçıları
  - C) iqtisadçılar
  - D) riyaziyyatçılar
  - E) təqaüdçülər
205. İnformasiya-axtarış sistemində sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar qrupuna kimlər aiddirlər ?
- A)) axtarış strstegiyasını müəyyən edənlər
  - B) sistem proqramçıları

- C) iqtisadçılar
- D) riyaziyyatçılar
- E) təqaüdçülər

206. İnformasiya-axtarış sistemində sistemlə ünsiyyətdə olan insanlar qrupuna kimlər aiddirlər ?

- A)) intellektual əməliyyatları həyata keçirənlər
- B) sistem proqramçıları
- C) iqtisadçılar
- D) riyaziyyatçılar
- E) təqaüdçülər

207. Ekspert sistemlər hansı məqsədlə yaradılır ?

- A)) modelləşdirmə, yaxud hər hansı bir dar sahədən olan məsələlərin həlli zamanı təcrübəli mütəxəssis-ekspertlərin davranışını təqlid etmək məqsədilə
- B) hər hansı bir dar sahədən olan məsələlərin həlli zamanı təcrübəli mütəxəssis-ekspertlərin davranışını təqlid etmək məqsədilə
- C) modelləşdirmə, yaxud hər hansı bir dar sahədən olan məsələlərin həlli zamanı təcrübəli mütəxəssis-ekspertlərin bilik dərəcəsini artırmaq məqsədilə
- D) modelləşdirmə, yaxud hər hansı bir dar sahədən olan məsələlərin həlli zamanı təcrübəli mütəxəssis-ekspertlərin biliyini təkmilləşdirmək məqsədilə
- E) hər hansı bir tətbiq sahəsindən olan çox mürəkkəb məsələləri asan yolla həll etmək məqsədilə

208. Ekspert sistemlər -

- A)) intellektual hesablama sistemləridir
- B) hesab-məntiqi sistemlərdir
- C) hesablama sistemləridir
- D) metod-oriyentasiyalı sistemlərdir
- E) iqtisadi sistemlərdir

209. Ekspert sistemlər əsasən hansı sahələrə tətbiq olunur ?

- A)) həmin sahələrdə məsələlər və onların həlli pis formalasdırılır və yaxud tamamilə formalasdırılmır
- B) həmin sahələrdə məsələlər və onların həlli pis formalasdırılır
- C) həmin sahələrdə məsələlər tamamilə formalasdırılmır
- D) həmin sahələrdə məsələlərin həlli prosesi çox vaxt aparır
- E) həmin sahələrdə məsələlərin həlli prosesi adi sistemlərlə həll prosesinə nisbətən ucuz başa gəlir

210. Formallaşdırıla bilməyən məsələlərin belə xüsusiyyəti vardır.

- A)) ilkin verilənlərin səhv olması, birqiymətli olmaması, qeyri tamlığı və bir-birinə zidd olması
- B) ilkin verilənlərin müxtəlif informasiya daşıyıcılarına yazılması

- C) belə məsələlərin həlli zamanı aralıq nəticələrin xarici yaddaşda saxlanıla bilməməsi
- D) formallaşdırıla bilməyən məsələlər sinfi həddindən artıq geniş olduğundan onların hamısını formallaşdırmaq mümkün deyildir
- E) formallaşdırıla bilməyən məsələlər sinfinin obyektləri tez-tez öz vəziyyətlərini dəyişdiyindən onların əsas xüsusiyyətlərini müəyyən etmək mümkün deyildir

211. Formallaşdırıla bilməyən məsələlərin belə xüsusiyyəti vardır.

- A)) tətbiq sahəsi və həll olunan məsələlər haqqında biliklərin səhv olması, birqiymətli olmaması, qeyri tamlığı və bir- birinə zidd olması
- B) ilkin verilənlərin müxtəlif informasiya daşıyıcılarına yazılması
- C) belə məsələlərin həlli zamanı aralıq nəticələrin xarici yaddaşda saxlanıla bilməməsi
- D) formallaşdırıla bilməyən məsələlər sinfi həddindən artıq geniş olduğundan onların hamısını formallaşdırmaq mümkün deyildir
- E) formallaşdırıla bilməyən məsələlər sinfinin obyektləri tez-tez öz vəziyyətlərini dəyişdiyindən onların əsas xüsusiyyətlərini müəyyən etmək mümkün deyildir

212. Formallaşdırıla bilməyən məsələlərin belə xüsusiyyəti vardır.

- A)) həll fazasının çox böyük olması, başqa sözlə həll axtarılan zaman seçimin həddindən böyük olması
- B) ilkin verilənlərin müxtəlif informasiya daşıyıcılarına yazılması
- C) belə məsələlərin həlli zamanı aralıq nəticələrin xarici yaddaşda saxlanıla bilməməsi
- D) formallaşdırıla bilməyən məsələlər sinfi həddindən artıq geniş olduğundan onların hamısını formallaşdırmaq mümkün deyildir
- E) formallaşdırıla bilməyən məsələlər sinfinin obyektləri tez-tez öz vəziyyətlərini dəyişdiyindən onların əsas xüsusiyyətlərini müəyyən etmək mümkün deyildir

213. Formallaşdırıla bilməyən məsələlərin belə xüsusiyyəti vardır.

- A)) dinamik dəyişən verilənlər və biliklərin olması
- B) ilkin verilənlərin müxtəlif informasiya daşıyıcılarına yazılması
- C) belə məsələlərin həlli zamanı aralıq nəticələrin xarici yaddaşda saxlanıla bilməməsi
- D) formallaşdırıla bilməyən məsələlər sinfi həddindən artıq geniş olduğundan onların hamısını formallaşdırmaq mümkün deyildir
- E) formallaşdırıla bilməyən məsələlər sinfinin obyektləri tez-tez öz vəziyyətlərini dəyişdiyindən onların əsas xüsusiyyətlərini müəyyən etmək mümkün deyildir

214. Ekspert sistemlər hansı elm sahəsinin praktiki nəticəsi kimi meydana gəlmişlər ?

- A)) süni intellekt
  - B) informasiya texnologiyaları
  - C) kompüter elmləri
  - D) sistem proqramlaşdırması
  - E) kimya texnologiyası
215. Ekspert sistemlərin yaradılması texnologiyasını çox vaxt delə də adlandırırlar.
- A)) biliklər mühəndisliyi
  - B) verilənlər mühəndisliyi
  - C) kompüter mühəndisliyi
  - D) fayllar mühəndisliyi
  - E) qrafiklər mühəndisliyi
216. Ekspert sistemləri adi verilənlərin işlənməsi sistemlərindən fərqləndirən cəhətlərdən biri.
- A)) həllin axtarılmasının evristik yanaşmasından istifadə olunur
  - B) həllin axtarılmasının fantastik yanaşmasından istifadə olunur
  - C) həllin axtarılmasının qeyri adi üsullarından istifadə olunur
  - D) həllin axtarılmasının kompleks yanaşmasından istifadə olunur
  - E) həllin axtarılması adi sistemlərdə olduğu kimi yerinə yetirilir
217. Ekspert sistemlərin belə xüsusiyyəti vardır.
- A)) bu sistemlər öz biliklərini ekspertlərlə qarşılıqlı əlaqədə artırmaq, genişləndirmək imkanına malikdirlər
  - B) bu sistemlər öz verilənlər bazalarını ekspertlərlə qarşılıqlı əlaqədə artırmaq, genişləndirmək imkanına malikdirlər
  - C) bu sistemlər öz alt sistemlərinin sayını ekspertlərlə qarşılıqlı əlaqədə artırmaq imkanına malikdirlər
  - D) bu sistemlər öz arxitekturu ekspertlərlə qarşılıqlı əlaqədə dəyişdirmək imkanına malikdirlər
  - E) bu sistemlər öz giriş dilinin tərkibini ekspertlərlə qarşılıqlı əlaqədə dəyişdirmək, genişləndirmək imkanına malikdirlər
218. Ekspert sistemlərin digər proqramlaşdırma sistemlərindən əsas fərqi -
- A)) yalnız verilənlərin deyil, həm də biliklərin, eləcə də mövzud biliklərin əsasında nəticələrin və yeni biliklərin çıxarılması üçün xüsusi mexanizmlərdən istifadə edilməsindən ibarətdir
  - B) biliklər bazası və nəticə çıxarma mexanizmi sistemin eyni bir tərkib hissələridir
  - C) ES-nin yaradılma üsulu üçün nəticə çıxarma mexanizmini digər biliklər bazalarında da tətbiq etmək mümkün deyildir
  - D) biliklər bazasının strukturu ekspert sistemin tətbiq olunduğu oblasdan asılı deyildir
  - E) ES-in yaradılması üçün lazım olan vasitələr digər problem-orientasiyalı sistemlərin yaradılması üçün lazım deyildir

219. Ekspert sistemlərin digər problem-orientasiyalı sistemlərdən fərqləndirici cəhətlərindən biri
- A)) ekspertiza yalnız bir konkret predmet oblastında aparıla bilər
  - B) ekspertiza bir neçə predmet oblastında aparıla bilər
  - C) ekspertiza yalnız məhdud predmet oblastında aparıla bilər
  - D) ekspertiza yalnız kriminalistika oblastında aparıla bilər
  - E) ekspertiza yalnız tibb sahəsində aparıla bilər
220. Ekspert sistemlərin digər problem-orientasiyalı sistemlərdən fərqləndirici cəhətlərindən biri.
- A)) biliklər bazası və nəticə çıxarma mexanizmi sistemin ayrı-ayrı tərkib hissələridir
  - B) biliklər bazası və nəticə çıxarma mexanizmi sistemin eyni bir tərkib hissələridir
  - C) ES-nin yaradılmaması üçün nəticə çıxarma mexanizmini digər biliklər bazalarında da tətbiq etmək mümkün deyildir
  - D) biliklər bazasının strukturu ekspert sistemin tətbiq olunduğu oblastdan asılı deyildir
  - E) ES-in yaradılması üçün lazım olan vasitələr digər problem-orientasiyalı sistemlərin yaradılması üçün lazım deyildir
221. Ekspert sistemlərin digər problem-orientasiyalı sistemlərdən fərqləndirici cəhətlərindən biri.
- A)) məsələlərin deduktiv üsulla həlli
  - B) məsələlərin dialoq yolu ilə həlli
  - C) məsələlərin riyazi-statistik üsullarla həlli
  - D) məsələlərin konkret metodlarla həlli
222. Ekspert sistemlərin digər problem-orientasiyalı sistemlərdən fərqləndirici cəhətlərindən biri.
- A)) ES məsələnin həlli gedişini istifadəçiyə aydın şəkildə izah edə bilər
  - B) ES məsələnin həlli gedişini istifadəçiyə aydın şəkildə izah edə bilmir
  - C) ES məsələnin həlli gedişi adi PO-sistemdə məsələnin həlli gedişi ilə eynidir
  - D) biliklər bazasının strukturu ekspert sistemin tətbiq olunduğu oblastdan asılı deyildir
  - E) ES-in yaradılması üçün lazım olan vasitələr digər problem-orientasiyalı sistemlərin yaradılması üçün lazım deyildir
223. Ekspert sistemlərin digər problem-orientasiyalı sistemlərdən fərqləndirici cəhətlərindən biri.
- A)) alınmış nəticələr kəmiyyət xarakterli deyil, keyfiyyət xarakterli olur
  - B) alınmış nəticələr kəmiyyət xarakterli olur
  - C) alınmış nəticələrin kəmiyyəti əvvəlcədən məlum olur
  - D) alınmış nəticələrin keyfiyyəti əvvəlcədən məlum olur

E) alınmış nəticələrin keyfiyyəti xarakteri kəmiyyət xarakterindən asılı olur
224. Ekspert sistemlərin digər problem-orientasiyalı sistemlərdən fərqləndirici cəhətlərindən biri.

- A) biliklərə əsaslanmış sistemlər modulluluq prinsipi üzrə qurulur
- B) biliklərə əsaslanmış sistemlər ixtiyari prinsip üzrə qurula bilər
- C) biliklərə əsaslanmış sistemlər “yuxarıdan aşağıya” prinsipi üzrə qurulur
- D) biliklərə əsaslanmış sistemlər “aşağıdan yuxarıya” prinsipi üzrə qurulur
- E) biliklərə əsaslanmış sistemlər əmələ gətirmə prinsipi üzrə qurulur

225. Ekspert sistemlərdə istənilən vaxt neçə növ bilik mövcud olur ?

- A) üç
- B) iki
- C) dörd
- D) beş
- E) altı

226. Ekspert sistemdə istənilən vaxt belə növ biliklər mövcud olur.

- A) strukturlaşdırılmış biliklər
- B) qavranıla bilən biliklər
- C) çətin qavranıla bilən biliklər
- D) cədvəl şəklində salınmış biliklər
- E) daimi yaddaşda saxlanılan biliklər

227. Ekspert sistemdə istənilən vaxt belə növ biliklər mövcud olur.

- A) strukturlaşdırılmış dinamik biliklər
- B) qavranıla bilən biliklər
- C) çətin qavranıla bilən biliklər
- D) cədvəl şəklində salınmış biliklər
- E) daimi yaddaşda saxlanılan biliklər

228. Ekspert sistemdə istənilən vaxt belə növ biliklər mövcud olur.

- A) işçi biliklər
- B) qavranıla bilən biliklər
- C) çətin qavranıla bilən biliklər
- D) cədvəl şəklində salınmış biliklər
- E) daimi yaddaşda saxlanılan biliklər

229. Ekspert sistemlərdə istifadə olunan bütün növ biliklər harada saxlanılırlar ?

- A) biliklər bazalarında
- B) verilənlər bazalarında
- C) verilənlər banklarında
- D) kompüterin xarici yaddaşında
- E) kompüterin daimi yaddaşında

230. Ekspert sistemin əsasını təşkil edən komponent

- A)) biliklər bazası
- B) verilənlər bazası
- C) verilənlər bankı
- D) nəticə məşını
- E) elanlar lövhəsi

231. Biliklər bazasının verilənlər bazasından əsas fərqi nədir ?

- A)) informasiya vahidləri verilənlər bazasında bir-biri ilə əlaqəli olmayan məlumatlar, düsturlar, teoremlər, aksiomlardan ibarətdirsə, bilik bazasında bu elementlər artıq öz aralarında əlaqəyə malikdirlər
- B) informasiya vahidləri biliklər bazasında bir-biri ilə əlaqəli olmayan məlumatlar, düsturlar, teoremlər, aksiomlardan ibarətdirsə, verilənlər bazasında bu elementlər artıq öz aralarında əlaqəyə malikdirlər
- C) informasiya vahidləri verilənlər bazasında ardıcıl fayllar şəklində saxlanılırlar, biliklər bazasında isə belə qayda mövcud deyildir
- D) informasiya vahidləri biliklər bazasında ardıcıl fayllar şəklində saxlanılırlar, verilənlər bazasında isə belə qayda mövcud deyildir
- E) informasiya vahidləri biliklər bazasında birbaşa fayllar şəklində saxlanılırlar, verilənlər bazasında isə belə qayda mövcud deyildir

232. Biliklər bazasının elementləri xarici aləmlə necə münasibətdədirlər ?

- A)) biliklər bazasının elementləri xarici aləmin anlayışları ilə müəyyən münasibətlərlə bağlıdırlar və bu münasibətləri özlərində saxlayırlar
- B) biliklər bazasının elementlərinin xarici aləmin anlayışları ilə heç bir münasibəti mövcud deyildir
- C) biliklər bazasında xarici aləmin anlayışlarını analiz və sintez edən komponent mövcuddur və onun köməyi ilə elementlər biliklər bazasına daxil edilir
- D) biliklər bazasının elementləri xarici aləmin anlayışları ilə müəyyən münasibətlərlə bağlı olsalar da, bu bağlılıq o qədər də əhəmiyyət kəsb etmir
- E) biliklər bazasının elementləri xarici aləmin anlayışları ilə müəyyən münasibətlərlə bağlı olsalar da, bu bağlılıq biliklər bazasında saxlanılmır

233. Ekspert sistemlər əsasən hansı əlamətinə görə təsnifləşdirilirlər ?

- A)) istifadə olunduqları tətbiq sahələrinə görə
- B) istifadə olunma dərəcəsinə görə
- C) alt sistemlərinin sayına görə
- D) giriş dilinin semantikasına görə
- E) giriş dilinin sintaksisinə görə

234. Ekspert sistemlər vasitəsi ilə həll olunan məsələlər neçə əsas sinfə bölünürlər ?

- A)) altı
- B) iki

- C) dörd
- D) üç
- E) səkkiz

235. Ekspert sistemlər vasitəsi ilə həll olunan məsələlərin belə sinfi vardır -

- A)) verilənlərin şərhı
- B) verilənlərin saxlanması
- C) verilənlərin çeşidlənməsi
- D) verilənlərin kompozisiyası
- E) verilənlərin qorunması

236. Ekspert sistemlər vasitəsi ilə həll olunan məsələlərin belə sinfi vardır -

- A)) diaqnostika
- B) profilaktika
- C) neytrallaşdırma
- D) uzlaşdırma
- E) çeşidlənmə

237. Ekspert sistemlər vasitəsi ilə həll olunan məsələlərin belə sinfi vardır -

- A)) nəzarət
- B) profilaktika
- C) neytrallaşdırma
- D) uzlaşdırma
- E) çeşidlənmə

238. Ekspert sistemlər vasitəsi ilə həll olunan məsələlərin belə sinfi vardır -

- A)) proqnozlaşdırma
- B) profilaktika
- C) neytrallaşdırma
- D) uzlaşdırma
- E) çeşidlənmə

239. Ekspert sistemlər vasitəsi ilə həll olunan məsələlərin belə sinfi vardır -

- A)) planlaşdırma
- B) profilaktika
- C) neytrallaşdırma
- D) uzlaşdırma
- E) çeşidlənmə

240. Ekspert sistemlər vasitəsi ilə həll olunan məsələlərin belə sinfi vardır -

- A)) lahiyələndirmə
- B) profilaktika
- C) neytrallaşdırma
- D) uzlaşdırma
- E) çeşidlənmə

241. Müasir ekspert sistemlərin əsas komponentlərindən biri belə adlanır -
- A)) biliklərin əldə olunması altsistemi
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) ilkin verilənlər
  - E) tətbiq sahəsinin modeli
242. Müasir ekspert sistemlərin əsas komponentlərindən biri belə adlanır -
- A)) biliklər bazası
  - B) məsələnin daxili dildəki şərh
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) tətbiq sahəsinin modeli
243. Müasir ekspert sistemlərin əsas komponentlərindən biri belə adlanır -
- A)) nəticə məşini
  - B) interpretator
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) tətbiq sahəsinin modeli
244. Müasir ekspert sistemlərin əsas komponentlərindən biri belə adlanır -
- A)) elanlar lövhəsi
  - B) interpretator
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) tətbiq sahəsinin modeli
245. Müasir ekspert sistemlərin əsas komponentlərindən biri belə adlanır -
- A)) istifadəçi interfeysi
  - B) interpretator
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) tətbiq sahəsinin modeli
246. Müasir ekspert sistemlərin əsas komponentlərindən biri olan elanlar lövhəsi daha necə adlanır ?
- A)) işçi yaddaş
  - B) daimi yaddaş
  - C) xarici yaddaş
  - D) yarım daimi yaddaş
  - E) operativ yaddaş

247. Müasir ekspert sistemlərin əsas komponentlərindən biri belə adlanır -
- A)) izahlar altsistemi
  - B) interpretator
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) tətbiq sahəsinin modeli
248. Müasir ekspert sistemlərin əsas komponentlərindən biri belə adlanır -
- A)) nəticələrin təkmilləşdirilməsi və biliklərin "təmizlənməsi" altsistemi
  - B) interpretator
  - C) planlaşdırıcı
  - D) kompilyator
  - E) tətbiq sahəsinin modeli
249. Müasir ekspert sistemlərdə biliklərin əldə olunması dedikdə nə başa düşülür ?
- A)) hər hansı bir bilik mənbəyindən biliklərin toplanması, ötürülməsi və müəyyən problemlərin həlli üçün çevrilməsi başa düşülür
  - B) hər hansı bir bilik mənbəyindən biliklərin toplanması, ötürülməsi və kompüterin yaddaşında saxlanması başa düşülür
  - C) hər hansı bir bilik mənbəyindən biliklərin toplanması, ötürülməsi və fayllar şəklində kataloqda saxlanması başa düşülür
  - D) hər hansı bir bilik mənbəyindən biliklərin toplanması, ötürülməsi və digər sistemlərə ötürülməsi başa düşülür
  - E) hər hansı bir bilik mənbəyindən biliklərin toplanması, ötürülməsi və arxivləşdirilməsi başa düşülür
250. Potensial bilik mənbələri hesab olunurlar:
- A)) ekspert-insanlar, kitablar, verilənlər bazaları, tədqiqat hesabatları, istifadəçilərin öz xüsusi təcrübələri
  - B) ekspert-insanlar, adapterlər, verilənlər bazaları, tədqiqat hesabatları, istifadəçilərin öz xüsusi təcrübələri
  - C) ekspert-insanlar, kitablar, verilənlər bazaları, skanerlər, istifadəçilərin öz xüsusi təcrübələri
  - D) ekspert-həkimlər, kitablar, verilənlər bazaları, tədqiqat hesabatları, istifadəçilərin öz xüsusi təcrübələri
  - E) ekspert-kriminalistlər, kitablar, verilənlər bazaları, tədqiqat hesabatları, istifadəçilərin öz xüsusi təcrübələri
251. Nəticə məşini ekspert sistemin nəyi hesab olunur ?
- A)) "beyni"
  - B) "ürəyi"
  - C) "mədəsi"
  - D) "gözləri"
  - E) "canı"

252. Nəticə maşını daha necə adlanır ?

- A)) idarəedici struktur
- B)) qaydalar srtukturu
- C)) növbələr struktur
- D)) paylayıcı struktur
- E)) toplayıcı struktur

253. Nəticə maşını daha necə adlanır ?

- A)) qaydalar interpretatoru
- B)) qaydalar srtukturu
- C)) növbələr struktur
- D)) addımlı interpretator
- E)) toplayıcı interpretator

254. Nəticə maşınının əsas elementləri hansılardır ?

- A)) interpretator və planlaşdırıcı
- B)) interpretator və kompilyator
- C)) kompilyator və planlaşdırıcı
- D)) interpretator və translyator
- E)) interpretator və addımlı kompilyator

255. Elanlar lövhəsi nə üçün istifadə olunur ?

- A)) cari problemlərin şərhə, həm də aralıq nəticələrin yazılması üçün
- B)) əsas qanunlar, köməkçi informasiyalar
- C)) nəticə informasiyaları
- D)) məsələnin qoyuluşu
- E)) alınan nəticələr

256. Elanlar lövhəsinə nələr yazılır ?

- A)) cari hipotezlər, idarəedici informasiya
- B)) əsas qanunlar, köməkçi informasiyalar
- C)) nəticə informasiyaları
- D)) məsələnin qoyuluşu
- E)) alınan nəticələr

257. Biliklər bazası problemlərin həlli və nəticələrin alınması üçün qaydalar haqqında qaydalar saxlayır. Axdalar haqqında qaydalar daha necə adlanırlar ?

- A)) metaqaydalar
- B)) betaqaydalar
- C)) deltaqaydalar
- D)) ilkin qaydalar
- E)) zəruri qaydalar

258. Ekspert sistem üçün ilkin material nə hesab olunur ?
- A) biliklər
  - B) verilənlər
  - C) təmiz faktlar
  - D) informasiyalar
  - E) verilənlər bazası
259. ES-də tətbiq sahəsi haqqında formal muhakimələr kimlər tərəfindən yürüdürlər ?
- A) evristiklər
  - B) fantastiklər
  - C) iqtisadçılar
  - D) riyaziyyatçılar
  - E) proqramçılar
260. ES-də biliklər bazasında saxlanılan mühüm elementlərin sayı neçədir ?
- A) iki
  - B) dörd
  - C) üç
  - D) beş
  - E) altı
261. ES-də biliklər bazasında saxlanılan mühüm elementlər hansılardır ?
- A) tətbiq sahəsi haqqında məlum olan faktlar, formal bilikləri əks etdirən qaydalar
  - B) tətbiq sahəsi haqqında məlum olan faktlar, idarəedici informasiya
  - C) formal bilikləri əks etdirən qaydalar, nəticə informasiyaları
  - D) tətbiq sahəsi haqqında məlum olan faktlar, nəticə informasiyaları
  - E) formal bilikləri əks etdirən qaydalar, idarəedici informasiya
262. Ekspert sistemlər istifadəçi ilə kompüter arasında problem-orientasiyalı ünsiyyət üçün istifadə olunan vasitə necə adlanır ?
- A) dil prosessoru
  - B) əmr dilinin prosessoru
  - C) interfeys
  - D) proqram interfeysi
  - E) istifadəçi interfeysi
263. Ekspert sistemlər istifadəçi ilə kompüter arasında problem-orientasiyalı ünsiyyət üçün hansı dildən istifadə edir ?
- A) təbii dildən
  - B) simvolik kodlaşdırma dilindən
  - C) proqramlaşdırma dilindən
  - D) assembler dilindən
  - E) pascal dilindən

264. Ekspert sistemlər istifadəçi ilə kompüter arasında problem-orientasiyalı ünsiyyət nə ilə müşayət olunur ?
- A)) qrafika, yaxud çoxpəncərəli menyu ilə
  - B)) qrafika ilə
  - C)) adi interfeys ilə
  - D)) çoxpəncərəli menyu ilə
  - E)) istifadəçi interfeysi ilə
265. Ekspert sistemlərin belə tipi var -
- A)) ekspert-öyrədən sistemlər
  - B)) ekspert-sorğu sistemləri
  - C)) ekspert-insan sistemləri
  - D)) ekspert-maşın sistemləri
  - E)) ekspert-məntiq sistemləri
266. ES-də biliklərin əldə edilməsi prosesi dedikdə nə başa düşülür ?
- A)) biliklərin ekspertdən yaxud ekspertiza mənbəyindən çıxarılması prosesi və onların proqram şəklinə düşməsi
  - B)) biliklərin proqram şəklinə salınması
  - C)) biliklərin ekspertdən yaxud ekspertiza mənbəyindən çıxarılması prosesi
  - D)) verilənlər bazalarından lazım olanların oxunması
  - E)) verilənlər bazalarından verilənlərin bilik bazasına ötürülməsi
267. Problem-orientasiyalı sistemlərin nisbətən “az” avtomatlaşdırılan tipi -
- A)) ekspert sistemlər
  - B)) tətbiqi proqramlar paketləri
  - C)) avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri
  - D)) informasiya-axtəriş sistemləri
  - E)) PO-sistemlərin belə tipi yoxdur
268. ES-lərdə potensial bilik mənbələri hansılardır ?
- A)) ekspertlər, xüsusi ədəbiyyat, məlumat bazaları, şəxsi təcrübə
  - B)) ekspertlər, xüsusi ədəbiyyat, əməliyyat sistemləri
  - C)) iqtisadi sistemlər, informasiyalar
  - D)) xüsusi ədəbiyyat, nəşrlərin kataloqu, romanlar
  - E)) ekspertlər, xüsusi ədəbiyyat, proqramlaşdırma dilləri
269. ES-lərdə ekspertlərlə proqramlar arasında əlaqə yaradan vasitə ?
- A)) biliklər mühəndisi
  - B)) translyator
  - C)) kompilyator
  - D)) interpretator
  - E)) proqramçı

270. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsi metodlarından biri -
- A)) biliklər mühəndisliyi
  - B)) kimya mühəndisliyi
  - C)) ekologiya mühəndisliyi
  - D)) geologiya mühəndisliyi
  - E)) neft mühəndisliyi
271. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsi metodlarından biri -
- A)) gələcəkdə mümkün ola biləcək biliklərin bilavasitə ədəbiyyatlardan əldə edilməsidir
  - B)) istifadə olunan ədəbiyyatlardan lazım olan faktların toplanmasıdır
  - C)) predmet oblastının əsas xarakteristikalarının qeydə alınmasıdır
  - D)) əməliyyat sistemlərində proqramların qarşılıqlı əlaqəsinin təşkilidir
  - E)) informasiya sistemlərinin quruluşunun dəqiqləşdirilməsidir
272. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri -
- A)) problemin identifikasiyası
  - B)) problemin şərhı
  - C)) problemin həlli
  - D)) problemin verifikasiyası
  - E)) problemin semantikasını
273. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri -
- A)) konseptualizasiya
  - B)) konkretizasiya
  - C)) siqnalizasiya
  - D)) normalizasiya
  - E)) neytrallaşdırma
274. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri -
- A)) formallaşdırma
  - B)) formalaşdırma
  - C)) quraşdırma
  - D)) yoxlama
  - E)) nəzarət etmə
275. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri -
- A)) reallaşdırma
  - B)) formalaşdırma
  - C)) quraşdırma
  - D)) yoxlama
  - E)) nəzarət etmə

276. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri -
- A)) testləşdirmə
  - B) nəzarət
  - C) yoxlama
  - D) qeydə alma
  - E) qrafik qurma
277. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsi, sistemin yaradılması və onun testləşdirilməsi üçün tələb olunan resurslardan biri -
- A)) biliklər mənbələri
  - B) romanlar
  - C) nəzm əsərləri
  - D) albomlar
  - E) atlaslar
278. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsi, sistemin yaradılması və onun testləşdirilməsi üçün tələb olunan resurslardan biri -
- A)) hesablayıcı texnika
  - B) skaner
  - C) adapter
  - D) monitor
  - E) sistem bloku
279. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsi, sistemin yaradılması və onun testləşdirilməsi üçün tələb olunan resurslardan biri -
- A)) pul
  - B) yaddaş
  - C) keş yaddaş
  - D) kağız
  - E) material
280. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri olan konseptualizasiya mərhələsinə keçməzdən əvvəl bu suala cavab vermək lazımdır.
- A)) verilənlərin hansı tipləri mövcuddur ?
  - B) verilənlər harada saxlanılırlar ?
  - C) verilənlər simvol tiplidirlərmi ?
  - D) verilənlər ədədi tiplidirlərmi ?
  - E) verilənlər məntiqi tiplidirlərmi ?
281. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri olan konseptualizasiya mərhələsinə keçməzdən əvvəl bu suala cavab vermək lazımdır.
- A)) nə tapşırılıb və nə alınmalıdır ?
  - B) nə arzu edirsiniz ?
  - C) nə almaq istərdiniz ?
  - D) nə tapmaq istərdiniz ?

- E) nə alınmalı idi ?
282. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri olan konseptualizasiya mərhələsinə keçməzdən əvvəl bu suala cavab vermək lazımdır.
- A)) altməsələlərin adları varmı ?
  - B) məsələlərin adları varmı ?
  - C) proqramların adları varmı ?
  - D) faylların adları məlumdurmu ?
  - E) yaddaşın tutumu məlumdurmu ?
283. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri olan konseptualizasiya mərhələsinə keçməzdən əvvəl bu suala cavab vermək lazımdır.
- A)) strategiyaların adları varmı ?
  - B) taktika məlumdurmu ?
  - C) sistemi yaradan kimdir ?
  - D) proqramçı pascal dilini bilirmi ?
  - E) giriş dilinin sintaksisi şərh olunubmu ?
284. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri olan konseptualizasiya mərhələsinə keçməzdən əvvəl bu suala cavab vermək lazımdır.
- A)) geniş istifadə edilən hipotezlər hansılardır ?
  - B) geniş istifadə edilən aksiomlar hansılardır ?
  - C) geniş istifadə edilən massivlər hansılardır ?
  - D) geniş istifadə edilən verilənlər hansılardır ?
  - E) geniş istifadə edilən proqramlar hansılardır ?
285. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri olan konseptualizasiya mərhələsinə keçməzdən əvvəl bu suala cavab vermək lazımdır.
- A)) predmet oblastının obyektləri bir biri ilə necə əlaqələndirilib ?
  - B) predmet oblastı məlumdurmu ?
  - C) predmet oblastının obyektləri şərh olunubmu ?
  - D) predmet oblastının obyektlərinin sayı məlumdurmu ?
  - E) predmet oblastının obyektləri texniki qurğulardırımı ?
286. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri olan konseptualizasiya mərhələsinə keçməzdən əvvəl bu suala cavab vermək lazımdır.
- A)) məsələnin həllində hansı proseslər iştirak edir ?
  - B) məsələnin həllində hansı proqramlar iştirak edir ?
  - C) məsələnin həllində kimlər iştirak edir ?
  - D) məsələnin həllində hansı altproqramlar iştirak edir ?
  - E) məsələnin həllində hansı qurğulardan istifadə olunur ?
287. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri olan konseptualizasiya mərhələsinə keçməzdən əvvəl bu suala cavab vermək lazımdır.
- A)) məsələnin həllində iştirak edən proseslərə hansı məhdudiyətlər qoyulur ?

- B) məsələnin həllində iştirak edən verilənlərə hansı məhdudiyyətlər qoyulur ?
- C) məsələnin həllində iştirak edən proqramlara hansı məhdudiyyətlər qoyulur ?
- D) məsələnin həllində istifadə olunan yaddaşa hansı məhdudiyyətlər qoyulur ?
- E) məsələnin həllində iştirak edən massivlərin ölçüsünə hansı məhdudiyyətlər qoyulur ?

288. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri olan konseptualizasiya mərhələsinə keçməzdən əvvəl bu suala cavab vermək lazımdır.

- A) informsiyanın ötürülməsi necə hayata keçirilir ?
- B) informsiyanın çevrilməsi necə hayata keçirilir ?
- C) informsiyanın emalı necə hayata keçirilir ?
- D) informsiyanın saxlanması necə hayata keçirilir ?
- E) informsiyanın toplanması necə hayata keçirilir ?

289. ES-lərdə biliklərin əldə edilməsinin əsas mərhələlərindən biri olan konseptualizasiya mərhələsinə keçməzdən əvvəl bu suala cavab vermək lazımdır.

- A) həllin alınması üçün lazım olan və həllin əsaslandırılması üçün istifadə olunan bilikləri müəyyən etmək və ayırmaq mümkündürmü ?
- B) həllin alınması üçün lazım olan bilikləri müəyyən etmək mümkündürmü ?
- C) həllin əsaslandırılması üçün istifadə olunan biliklər müəyyən edilibmi ?
- D) həllin alınması üçün lazım olan bilikləri ayırmaq mümkündürmü ?
- E) həllin alınması üçün lazım olan proqramlarda simvol tipli verilənlərdən istifadə olunurmu ?

290. Problem-orientasiyalı sistem müəyyən bir sinfindən olan məsələlərin həlli zamanı bir-birilə qarşılıqlı əlaqədə olan neçə komponenti reallaşdırır ?

- A) üç
- B) dörd
- C) iki
- D) beş
- E) altı

291. Problem-orientasiyalı sistemin müəyyən bir sinfindən olan məsələlərin həlli zamanı reallaşdırdığı, bir-birilə qarşılıqlı əlaqədə olan komponentlərdən biri.

- A) istifadəçi ilə qeyri-prosedur interfeysin təşkili
- B) istifadəçi ilə prosedur interfeysin təşkili
- C) istifadəçi ilə proqram interfeysinə təşkili
- D) istifadəçi ilə süni dildə interfeysin təşkili
- E) istifadəçi ilə təbii dildə interfeysin təşkili

292. Problem-orientasiyalı sistemin müəyyən bir sinfindən olan məsələlərin həlli zamanı reallaşdırdığı, bir-birilə qarşılıqlı əlaqədə olan komponentlərdən biri.

- A) tətbiq sahəsi modelinə əsasən hesablamanın planlaşdırılması yolu ilə müəyyən sinfindən olan məsələlərin hesablama prosesinin təşkili
- B) tətbiq sahəsi modelinə əsasən hesablamanın stetik planlaşdırılması

- C) tətbiq sahəsi modelinə əsasən hesablamaların dinamik planlaşdırılması
  - D) müəyyən sinifdən olan məsələlərin həlli prosesinin təşkili
  - E) tətbiq sahəsi modelinin addımlarla yaradılması
293. Problem-orientasiyalı sistemin müəyyən bir sinfindən olan məsələlərin həlli zamanı reallaşdırdığı, bir-birilə qarşılıqlı əlaqədə olan komponentlərdən biri.
- A)) verilənlərin idarə olunması
  - B) verilənlərin bərpa olunması
  - C) verilənlərin qorunması
  - D) verilənlərin saxlanması
  - E) verilənlərin inikası
294. Problem-orientasiyalı sistemin həтта bir neçə illik müvəffəqiyyətli istismardan sonra belə tamamlanmış hesab olunmamasının səbəblərindən biri-
- A)) problem vasitələr kitabxanası durmadan modifikasiya olunur
  - B) verilənlər bərpası qənaətbəxş olmur
  - C) verilənlər yaxşı qorunmur
  - D) verilənlərin saxlanması qənaətbəxş olmur
  - E) verilənlərin inikası düzgün aparılmır
295. Problem-orientasiyalı sistemin həтта bir neçə illik müvəffəqiyyətli istismardan sonra belə tamamlanmış hesab olunmamasının səbəblərindən biri-
- A)) giriş dillərinin versiyaları durmadan modifikasiya olunur, yaxud yeniləri yaradılır.
  - B) verilənlər bərpasının qənaətbəxş olmaması
  - C) verilənlər yaxşı qorunmaması
  - D) verilənlərin saxlanılmasının qənaətbəxş olmaması
  - E) verilənlərin inikasının düzgün aparılmaması
296. Sistem proqramlaşdırılmasının aktual problemlərindən biri -
- A)) problem-orientasiyalı proqram təminatının hazırlanmasının sənaye texnologiyasının yaradılması
  - B) yeni əməliyyat sistemlərinin yaradılması
  - C) tətbiqi proqram təminatının yeni elementlərinin yaradılması
  - D) müasir problem-orientasiyalı sistemlərin yaradılması
  - E) yeni proqramlaşdırma dillərinin yaradılması
297. Problem-orientasiyalı sistemlərin generasiyası məsələsinin mürəkkəbliyi bu sistemlərin reallaşdırılması zamanı bir-birini əvəz edən hansı mərhələlərdən ibarət mürəkkəb sxemin tətbiq olunması ilə izah olunur ?
- A)) kompilyasiya, interpretasiya, makrohesablama
  - B) kompilyasiya, generasiya, makrohesablama
  - C) interpretasiya, generasiya, makrohesablama
  - D) kompilyasiya, interpretasiya, generasiya
  - E) kompilyasiya, interpretasiya, translyasiya

298. Problem- oriyentasiyalı sistemlərin əsas parametrlərinin sayı neçədir ?

- A)) dörd
- B)) iki
- C)) üç
- D)) beş
- E)) altı

299. Problem- oriyentasiyalı sistemlərin əsas parametrlərində biri -

- A)) tətbiq sahəsinin modeli
- B)) makroassembler
- C)) makromodel
- D)) modullar kitabxanası
- E)) əmr dilinin prosessoru

300. Problem- oriyentasiyalı sistemlərin əsas parametrlərində biri -

- A)) problem vasitələr kitabxanasından olan modullar arasında informasiya interfeysinin təşkili üçün tətbiq sahəsinin modeli ilə bağlı olan verilənlər bazası və onun sxemi;
- B)) verilənlər bazası və onun sxemi;
- C)) makromodel və informasiya interfeysinin təşkili üçün tətbiq sahəsinin modeli ilə bağlı olan verilənlər bazası
- D)) modullar kitabxanası, assemblerin makrokitabxanası
- E)) əmr dilinin prosessoru və fayllar sistemi